

308343

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
నంపుటము ౧

జెన్న పట్టణము 1914 వం॥ డిసంబరు నెల 8 వ తేది మంగళవారము
ఆనంద నామ సంవత్సర మార్గశిర బహుళ షష్ఠి ౬.

No. 233
నంచిక ౨౩౩

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బావుత.

పాఝపునెప్పుల బారదోలును. పొట్లపోగోలను

వనమూలికలచే హిందూదేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

వందభావచీటి చూడకొనిన ముగడు గలుగదు.

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోర్ట్ బొంబాయి. లేక, 6, 7 తంబునెట్టిపిడి, బార్డిటవున్. మద్రాసు.

వినోదకరమును వినుగుప్రకృతిని నిదియునగు

తెలుగు నవలలు.

లీలా లేక సురేంద్రనగరము— ఇందు శ్రీల మనోహర

ర్యము చాపల్యాదిగుణములు వర్ణింపబడినది. రూ. 1 0 0

యశోధర— ఇం దొకయాడుని తనమగనివైగల యనురాగ

మునకై పడరానిపాట్లుపడి యున్నతస్థితిదెప్పును 0-12-0

మనోరమ— ముగడు కేటకేగి రాక్షసునొద్ద జిక్కుకొన త.

సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీల వెండిచేయును. 1-0-1

జగదేకరంధ— అన్నకై పడరానిపాట్లుపడి యున్నతస్థితికి

దెచ్చు సామర్థ్యవతి కథ ఆ. 0-10-0

సహోదరసాంధ్య— తమ్మునకు బుద్ధితేక కలహించినను

అన్న సహింపవలయు ననుటకు బోధించును. ఆ. 0-4-0

అత్తలారాబిటును కోర్కెనికోడండ్రవలూపము.—

అత్తలు కోడండ్రను చాధింప విధములగలది. ఆ 0-2-0

వలయు వారు:— కల్లెక్ బుక్ డిపో,

6, వెంకటేశమే శ్రీపిడి, సామలకారుపేట, మదరాస్.

ఇదియేగాక యితర నవలలు కథలు పంపమనినను పంపుదుము.

అద్భుతమైన కథలు.

వరసియాపగటి వినోదకథలు	1	4	0
లీలా, లేక సురేంద్రనగరము	1	4	0
జగదేకరంధ	0	10	0
మనోరమ	0	10	0
సహోదరసాంధ్య	0	4	0
కేసరి	0	4	0
మధురవాణి	0	4	0
శిండిసోతుగాముడు	0	4	0
యదనమాలిని (ద్రావు)	0	6	0
శ్రీమద్రామానుజము (నాటకము)	0	12	0
మోహనవల్లి	0	8	0
వందకాంత	0	6	0
శశిను సౌకళాశ్రుతు	1	8	0
యశోధర	0	12	0

మానిలానుము :—

మధురవాణి పుస్తకాలయము

25 నమ్మార్వోరుగి, మద్రాసు.

MESMERISED TALISMAN.

సంజీవరత్న

ప్రభావ మత్యద్భుతము. దీని నలంకరించుకొనిన, దేహ సంరక్షణకు కావు. 2 కలరా, అమృతము మున్నగు అంటు వ్యాధులను సోకనీయుదు. 3 భూతప్రేత వికారములను పాట దోలును. 4 వ్యాధులు, పిడలు, అపదలు, గండములు తొలగి పోవును. 5 నొప్పులు, తీపులు, వాపులు, నిర్లలు, బెణుకులు, హరించును. 6 ఆరోగ్యము, అదృష్టము, విశ్వర్యము, బలము నుభయ, ఉత్సాహము నొపింగు వజాయుధమువంటిది 7 కర్మ రక్షణపులు ప్రయమితువులగుదురు. 8 వివాదములలో జయ లాభములు గలుగును. 9 సుధకట్టు, సర్వజన వశీకరము. 10 నీవొక వ్యాపార, కవచహర, కార్యార్థ సమేతమై వెళ్లబోవున పుడు దీనిని ధరించుకొని వెళ్లిన తప్పక జయమును, లాభమును పొందగలవు దానియందట్టి మహిమయున్నదని అనుభవాలు ఉద్విగూఢనట్లు వేసోళ్ళ వక్కాణించియున్నారు. ఇది సర్వోపధ వేదియగు నొక ఘోషయి మహాత్మునిచే గనివెట్టి బడినదేగాని కాలాచిత వేషధారులవలన గనివెట్టబడినదిగాదు.

1 సంజీవి వెల రూ.1-8-000 మాత్రమే పోస్తేజితో సహా

Apply at once to:—పి. రాఘవజనార్దనరావు

మెస్మరిస్టు ఓంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

దిన పత్రిక

ప్రతిదినము 10 పుటల విషయ ముండును.

చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0.

6 మాసములకు రూ. 6-4-0.

3 మాసములకు రూ. 3-4-0

1 మాసమునకు రూ. 1-2-0.

కస్తూరి.

వివశ్యరములకు, కలరాకు, సందికి, బాలింతలోగములకు, వాతములకు. చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగ మైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము కన్న సియమగుటచేతను నవసర సమయములందు దొరకుట ముష్టము. మా డిపోయిందలి కస్తూరియం దితర పదార్థము లేవియును కేర్పబడవు. ఇంతవరకు మాతావు నండి కొనిన వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనని వారొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ. 80-0-0.

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

తులం 1 కి రూ. 5-8-0

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0 12-కి రూ. 1-2-0.

మంటసెప్పులకు దివ్యోషధము. సువాసనగల ఉండును. ఈ దంతచూరముతో పండ్లుతోముచు వలన చిగుల్లి గట్టిపడును. చిగుళ్ళనుండి రక్తము ప్రవించుకుండును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగానుండును.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫోర్ట్ బొంబాయి. లేక, 6, 7 తంబునెట్టిపిడి, మద్రాసు.

దైర్య కవచము.

దైర్యమునగా అపదలయంగు మనస్సు చలించకుండుట. ఇట్టిదైర్యము కలిగిననే మనుష్యుడు జేలోకమందైనను నుభయములందును. కామశోధాదులు మనస్సును బాధించునేకాని నుభయము గలుగజేయవు. వీనిని మాన్పుకొను టకు లగినపాధనము దైర్యమేకాని నేలుకాదు. ఏ మనుజునియందు ఉత్సాహము, సాహసము, దైర్యము, బుద్ధి, శక్తి, పరాక్రమము అను నీ యాఱుపారుపగుణములు కలవో వానికి దైర్యమును గోచుపడును. ఈ యాఱుగుణ ములలో దైర్యము ప్రధానము. మనుజుడు ధరింపఁదగిన యన్ని కవచములును అస్త్రశస్త్రములచే భేదింపఁదగినవి. ఈ దైర్యమునెడి కవచమో యస్త్రశస్త్రములకు అభేద్యము. ఈ దైర్యమును ప్రతిపాదించుటకై “అశ్వత్థామో గాంగేయాత్ అశ్వత్థామో హసూమతిః” అనెడి బీతేంద్రియుడైన భీష్మునియొక్క చరిత్రము నతి ఖులభకైతని తెలిపి యున్నది. ఇది చిన్నగ్రంథము. వెల అణాలు ౦.౬-౦ మాత్రమే. తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

వలయువారలు:—

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ,

ఆనందా ముద్రాలయము, బ్రాహ్మ్య, మదరాస్.

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల.

అర్కప్రకాశము.

సప్తమ గుచ్ఛము.

అర్కఖులను బోధించు చికిత్సాగ్రంథము.

ఇది అతిసులభమగు రీతిని ప్రతిమూలికనుండియు అర్కఖులుదీయు నుపాయములను ఆయుర్విఖులచే రోగసామాన్యమును, నివర్తింపజేయు పద్ధతులను, దెలుపు మంచి వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన అర్కఖులు సామాన్యవైద్యుడు గూడ జీయుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు జేర్చినబడిన మూలికలే గాక యూవాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలికలు గూడ గ్రహించబడి, ఆయుర్వేద పద్ధతులతో వాని గుణములు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్ఞులగు వారికిని, తదితరులగు కేవలనుభవముగల వల్లెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారమునటుల దీనికి సరళముగు నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పిదప దెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనిదానము.	రూ. 3-0-0	6. వస్త్రీకర్మము.	రూ. 0-4-0
2. పథ్యాపద్యము.	" 1-0-0	7. ఆయుర్వేదచరిత్రము.	" 0-4-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	" 1-2-0	8. భేషజ. కల్పము.	" 1-0-0
4. ఆగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇది అచ్చునుండి 1915
5. శిల్పశాస్త్రము.	" 0-4-0	10. సుశ్రుత సంహిత.	వస్త్రీకర్మ మొదటి భాగమున వెలువడును.

పోస్టేజి వేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రాచీనః—
12, తంబులెట్టి వీధి, వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.బి
156, బ్రాడ్వే. }
55, ఆచార్యుల వీధి,
ఆయుర్వేదాశ్రమం - జి. టి. మదరాస్.

మాతృశ్రవణ చందాదారులకు మాధవనిదానము తప్ప మిగత గ్రంథములన్నియు యాపాయికి వాడుకబాటు తగ్గించి యియ్యబడును.

క్యాలండరు. 1915 క్యాలండరు.

యొద్ద విషయములను దెలుపుచు చిత్రముగ నుండును.

కాగితముల ఇబ్బందివలన కొద్దిప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి.

అమృతాంజనం డిపోవారి మాడుకూర్పుముల మందులను గొనిన వారలకు విచిత్రము.

ఇతరులకు వి. పి. సహా 0-3-0. 10-కి వి. పి. సహా 1-8-0.

వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపదము.*

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-3 0-8-0 దజను 1-3 రూ. 5-4-0

మోహిని తైలం	తామరతైలం	పండ్లపొడి
5 తులముల నూనెగల సీసా 1-3 0-12-0	వెల డబ్బీ 1-3 0-6-0 దజను 1-3 3-8-0	డబ్బీ 1-3 0-2-0 దజను 1-3 1-2-0

ఓ. పి. బిర్లులు ప్రత్యేకము. అన్నిచోట్ల విక్రయింపబడును. మంగు: కిటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

10, ప్రేరిరోడ్డు, భోర్లు, బొంబాయి. నెం. 6-7 తంబులెట్టి వీధి, మదరాసు.

* అమృతాంజనము ప్రాచ్య దేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూ దేశమునను సద్గుణముచేయబడిన లోక ప్రఖ్యాతిపై నుండు. ఇప్పు డిప్పుడు తయారగుచున్న క్రొత్తమందుగాదు. పదియేడేడ్లుగా దేశమునం బాత్రులను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యామృతము. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి చ్చాపించి లోపలి నొప్పులు సులుతము గోగలవు. వ్రతవారము వేలకువేలు విక్రయము.

శుక్లనవ్వుము

గుణమీయనిచో

సొమ్ము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా రూ. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు నగయిరా ప్రత్యేకము.

సమృద్ధిమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేటాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14)

ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము. ప్రద్య కావ్యము.

వ్యాసుహృద్ది విరచితములగు పునెనెమిది పురాణము లలో నిదియొకటి. బ్రహ్మచమెటు పుట్టినది? ఏయేసమయముల నెట్టిపరిణామములకు బొందినది? మనుజులసీతి మొదట నెట్లుండె? కులభేదములేకలిగె? ఎట్టియాచార్యు మృత్యువారికి లభించుచుండె? ధర్మము లెప్పుడెట్లు మారుకొండె? ప్రభుత్వ మెపుడారంభమాయె? సస్యజాతులెపుడు కనుగొనబడియె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లెట్లుమాతె? ఈమొదలగు విషయములెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, సగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందఁ జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలముచే బ్రహ్మచ సీతిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి సీతపఱచిన విషయము లిందనేకములు వివరింపఁ బడియున్నవి. ఆసంభావ్యముల గాత్ర లింపు లేనే లేనవచ్చును. గొప్పవారి గ్రంథమువై మంచి యభిప్రాయమునిచ్చి యున్నారై తెలిమిగులగుభము. మంచితాగితులవై ముద్రింపబడినందు కార్యలికోతైందు చేయించఁ బడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 ఆత్మ్యత్వపురతి 5-0-0 కచ్చులు జేతే. వలయువారి చిరునామాకు వ్రాయవచ్చును (4-12-14.) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, తెలుగు వంశీకుడు మ్యునిసిపల్ డ్రాన్మాలు. కడప.

నూతన రోమసంహార.

బే గం సా హి సో వ్.

ఈనూతన రోమ సంహారి ఒకతూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునయుండు రోమమును చెడుపులేక శుద్ధముగాను యెటువంటి పచ్చలులేకయును బాధలేకయును నివర్తించును. చర్మముయొక్క స్వభావమైన రంగును కాంతిని పోగొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకటి.

వెల 8 బిళ్లలు పెట్ట 1కి రూ 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 ఆపాలు 8 పెట్టెలు రూ. 2-10-0 తపాలుకచ్చు 0-6-0 వలయువారు:-ఆర్. వి. పండిట్ అందు కంపెని నెం 6 బందరువీధి మృదాను

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము.

రెండవకూర్పు.

“నుతిమతియైన యాంధ్రదేశ విధూట్టి పల్కుల కట్టు కల్గెనీ, యనుతిత మాధురీ మహిమ” యని శ్రీకృష్ణదేవరాయలచే శ్లాఘింపఁ బడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ నవరించి పెద్దయత్నములతో ఆంధ్రవాస్తీకి రామాయణమును నుభుద్రావిజయ పాటకములవలె ముద్రింపఁ బడినది. ఆంధ్రవాస్తీకి రామాయణము కృత్రికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. వావిలికొలను నుభురావుగారు వ్రాసిన టీకయు దీనికి జేర్పబడినది. ఇంగుళీ కాళహస్తిశ్లోకనిపటుము గలదు.

పగము కాలికో వెల 1-0-0-0 పూర్తికాలికో 1-4-0

అటు ప్రతులొక్కసారి కొనువారికి 1-0-0 కు 0-4-0

వంతున ప్రోసీవేతుము. వలసినవారు.

శ్రీరామజయమందిరము.

తిరువల్లిక్కేడి, మద్రాసు అని వ్రాయవలయును.

నోటిసు.

నాయుడుగారు కొమ్మలూరి పెద్దవానిపేరు కోటయ్య, చిన్నవానిపేరు మురహరి శ్రీ కృష్ణారావు. వీరిలో కోటయ్య 17-7-1897 తేదిన జననమైనన అతనికిప్పుడు 17 వ సంవత్సరము వయస్సు. అయితే, అతనికి కొండగు దుర్గాగారు దుర్గాధిపతి అతనిని మోసపుచ్చిగాని, తదితర విధముగా దుష్ప్రవర్తనలోకి దించికాని అతనివల్ల కొన్ని ప్రామాణిక నోట్లను వ్రాయించు కొన్నట్లును, యిటుమందు వ్రాయించ దలచినట్లును వాడుకవల్ల వాడుక తెలియుచున్నది. అతనికి మైనార్టీ వెళ్లనిదే అతనివల్ల వ్రాయించుకొన్న ప్రామాణిక నోట్లు వగైరాలు చెల్లనేరవు. అట్టిదస్తావేజులకు అతడుగాని, నేనుగాని, మా ఆస్తిగాని, జవాబుదారి కానేరము. కాబట్టి యీ సంగతి అందరికి తెలియపర్చడమైనది.

తెనాలి పాలకా, పండితలుగు. (Sd) కన్నిగంటి దుర్గయ్య. 1-12-1914

వాతావరణ స్థితి

1914 సం॥ డిసెంబరు నెల 8-వ తేదీ

దేశములు.	తే॥ ౮ వ తేదీ ఉత్తరమునకు అక్షాంశము	తే॥ ౮ వ తేదీ అక్షాంశము	కడలిచిన 24 గంటల లక్షణము.		వర్ష పాతము.		
			ఉత్తరము.	దక్షిణము.	కడలిచిన 24 గంటలలో	తే॥ ౮ వ తేదీ	తే॥ ౭ వ తేదీ
గోపాలపురము	29.492	82.560.7	58.59	42.86	...
వాల్తేరు	80.010	81.863.9	89.48	84.71	...
కాకినాడ	22.972	81.866.6	29.95	87.24	...
బందరు	22.968	85.467.7	29.68	88.58	...
గుంటూరు	...	83.069.2	25.92
నెల్లూరు	22.956	84.876.1	82.75	80.99	...
మద్రాసు	29.245	95.878.9	55.57	48.62	...
కడప	22.923	79.878.5	72.25	48.07	...
వాగపట్టణము	22.891	84.170.8	51.81	42.50	...
కోలంబూ	22.871	85.878.8	67.01	70.81	...
తిరువనంతపురము	29.904	80.974.5	60.49	58.93	...
కొచ్చిక్	...	84.575.0	109.01	109.41	...
కల్లికోట్	29.851	86.875.8	117.82	115.02	...
మంగళూరు	...	85.175.6	146.12	125.58	...
బొంబాయి	29.223	88.270.0	81.54	71.87	...
హైదరాబాదు	...	85.264.1	41.78	80.09	...
అంధ్రప్రదేశ్	...	88.066.0	16.70	20.05	...
బళ్లారి	29.228	85.067.1	18.97	19.89	...
కర్నూలు	29.978	88.768.4	26.08	26.14	...
కడప	29.961	87.859.7	25.87	80.28	...
తెంగుళూరు	29.922	75.854.3	28.80	84.23	...
కొడైకనాళు	22.807	87.758.5	74.14	51.97	...
కృష్ణానది	22.082	60.053.2	16.61	51.20	...
కృష్ణానది	29.922	76.870.8	15.71	19.86	...
కృష్ణానది	29.964	81.989.8	85.75	40.52	...
నెల్లూరు	29.981	95.071.5	85.93	88.09	...
తిరువనంతపురము	29.942	75.171.2	77.7	38.04	...
పులికోట్	29.954	85.072.6	35.5	80.86	...
మధురై	29.925	79.072.2	26.28	81.41	...
తిరువల్లూరు	45.71	21.56	...

దీర్ఘకల్పములో వాదాత్మక వాయుభారము మారలేదు. అందువలన సముద్రప్రాంతముల కొద్దిగతిగిరినది. కర్నాటకములో వడి కొంచెము హయ్యగును, తూర్పుతీరమున చెన్నపురి మొదలు ఉత్తరభాగమునందు కొంచెము తక్కువగునున్నది.

మైనారు ౭ త్రయంబలములలో పగటిపూట వడిమి అధికముగను, కర్నాటకములో తక్కువగును. సముద్రప్రాంతములలో రాత్రిపూట వడిమి సామాన్యస్థితియగును, దేశాంత రాష్ట్రములందు అధికముగను కలదు. వాయుమండలమున తేమ తగ్గుచున్నది. చుట్టులు విడిచివున్నవి. దక్షిణభాగపు చివరను తప్పు తక్కువబోలు వచ్చును. పాంబుల తిరునల్వేలిలో అధికముగ కురిసిరి. దక్షిణభాగపు చివరను వర్షముపడవచ్చును. ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్సు, వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

సానిక వార్తలు.

పచ్చయప్ప కలాశాల:— ఎస్. వీరరాఘవాచారియగారు. గాయల్ స్కూల్ ఆఫ్ బ్యూటీఫిక్ సాఫ్ట్ టీకి మెంబరుగ నెన్నుకొనబడిరి.

పోక:— మదరాసు సర్వేకమిటీ. పెక్టెటెర్ ప్రావర్తగాను, లెడ్ ఫార్మహంట్స్, హాస్టెడ్ గారులును గతశనివారము సాయంకాలము తిరునల్వేలికి పయనమై వెళ్లిరి.

రాకలు:— గౌ. సర్వేకమిటీ బసర్వేకగారు గతశనివారమురాత్రి నెల్లూరునుండి యావరమునకు దయచేసిరి. ఈమధ్య తంజావూరుకు వెళ్లియుండిన గౌ. శివస్వామయ్యగారు నిన్న ఉదయమున నివటికి మరలివచ్చిరి.

ధీయస్త్రిక్ కాంఫరెన్సు:— డాక్టరు రవీంద్రనాథ్ ఠాకూర్ గారు రీసెయిండర్ స్థానమున వహించి సంగీత రిండిరిని వినియుంటిమి. ఆ యధ్యక్షులకు పడయుటకు శక్తిగాని, ఇష్టముగాని, తమకు లేవటం డాక్టరుగారు సంతకవియను పత్రికకు వ్రాసినటుల 'ఇండియన్ మెసేజర్' అను పత్రిక తెలియజేయుచున్నది.

ధర్మము:— జనరలు ఆస్త్రియానుకు బీదలసహాయ నిధికి మేజర్ ఎల్బును గారు 17 రూ. గారులు విరాళ మొసగిరి. కోటిగిరిక్లబ్బు మెంబరుగు వెల్ఫేర్, ఆస్పాత్రక్, డిస్కంక్ గారులును, మదరాసులో జనరల్ ప్రాథిక్ మేనేజర్ ఆఫీసు పెక్టెటెర్ గారును, ఎం. రంగనాథుగారును ఆస్పత్రియందలి రోగుల యువమోగార్థము పుస్తకములు, పత్రికలు మున్నగు వాని నిచ్చిరి.

మొరముగు వివర్త:— చూడగా అబ్దుల్ రహీమాక్ అను 7 ఏండ్లు పిల్లవాడు గతశనివారమునాడు దయమున మామూలుమేరకు 6 గంటలకు వారియన్నతోడ బడికివెళ్లెను. 9 గంటలకు ఇంటికి పంపబడినపుడు అయ్య దమ్మలికపురుస పాతకాలలోటుమారుక వెళ్లి యచ్చట ఇడిసిపడియుండిన గోడ సందుకుండ బయటికి తేసి యాగోడవెంబడె యొకసందు లోవెళ్లుమండగా గోడలో నానియున్న మిగతభాగమును ఇడిసి వెనుకవచ్చుచుండిన ఈ యేడెండ్ల పిల్లవానివైచెను. ముందు వెళ్లుచుండినవాడు నిలిచి జరిగిన వర్తమానము నారని లింగరగ నటగా, గుంపుచేరి, దిబ్బ తీయునప్పటి కాపిల్లవాడు చనిపోయి యుండెను.

యుద్ధము, మదరాసులో మహమ్మదీయులసభ:— రాయపేటలో 'మహ్మద్. ఇ. దక్కత్' అనే అధికమున మొన్న సాయంకాలము మహమ్మదీయులసభ జరిగెను. శ్రీ ఆర్కాటునవాబుగారి దివాన్ అను ఖాన్ సాద్దర్ మాన్వీగులాంతుమహమ్మద్ సాహెబు బహద్దర్ మహమీర్ గారు యధ్యక్షులు వహించిరి. ఈసభయందలి దక్షిణప్రదేశ్ లలో వసించు మహమ్మదీయుల సేవలు ఆసభకు దయచేసిరి. టిక్రివారి కార్యమునకు వగని సభితులు ఇండియాలోను, పాలిమేరలలోను గల మహమ్మదీయుల రాజకర్తీ దృఢపరచుచు సోక తీర్మానము సంగీకరించిరి.

న్యాయ నామల వివర:— గౌ. శివరామనాథు నెల్లూరునందు శష్టిప్రసాదానాథులకు డొంగయ్యగారి బంగళాలో నీ విందు జరిగెను. డొంగ నెల్లూరులోనుండి యిచ్చు దిచ్చెపులిలో న్యాయ శాస్త్ర శిక్షణ పొందిన టి. వి. వెంకటరామయ్యగారు ఆగ్రాసాహిత్యమునుపహించి శిక్షిత్వవర్ణము వింతాగించినపుడు గౌ. టి. ఎస్. కృష్ణరావుగారు ప్రాచీనకాలమున పప్పులనుపిడించు విషయమునుగురించి ప్రసంగించిరి.

క్రికెట్ - ఫ్ట్ బేల్లు యుద్ధాధికి శ్రీవిజయవరం గానె గానె 5000 రూపాయలను, విజయవరం విద్యపీఠముల రూ.1885-10-0 లును విరాళము లొసరి.

పాపరినుంచి యొక్కట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— నేటి ఉదయమున మాగ్రామ కేశవాలయమున శ్రీరామపట్నాక్షమేక సహోత్సవము ఆతిరమ్యముగ పురవాసులచే జరుపబడినది. అప్పుడు రాత్రి డిఫ్యూజి తపాకీలుదారుగారు ముప్పస్వామి అయ్యగారు తమచేతులవడిన సీసపద్యము నొక్కదానిని చక్కని ఉపమాన ఉపమేయములతో రామాయణ సంగ్రామమునకును ప్రస్తుత విశోపా సంగ్రామమునకును పోల్చుచదివిరి. అంత సభ్యులు అమితానందభరితులై కరతాళములతో శ్రీరామ సార్వభౌముని విజయమును ప్రార్థించుచు తాంబూల చందనాదులను స్వీకరించివెళ్లిరి.

దక్షిణహిందూస్థాన సంఘము

6 వ తేదీ శనివారమునాడు సాయంత్రం విశంభరసమావేశము రాజధాని కళాశాలలో జరిగినది. గౌ. న్యాయమూర్తి టి. వి. కేశవగిరియ్యగారు ప్రధాన మంత్రియిరి. చాలమంది వచ్చియుండిరి. విశ్వవిద్యాలయ చారిత్రకోపన్యాసకులగు యస్. కృష్ణస్వామయ్యగారు ప్రారంభోపన్యాస మొసంగిరి. అధ్యక్షుని ప్రసంగము.

ఈసంఘమువారు వాద్యులప్రకృతికాస్త్ర చారిత్రక విజయాభ్యాసమునందు దుత్సాహము నభ్యవృద్ధిపొందినదేయ గలిగిరి. కలకత్తాలో శాస్త్రవిషయక పరిశోధనలొనర్చుచున్న రామనాథ గారిభారత జనాక్షరణసమితి లగుమంతులే శాస్త్ర పరిశోధనలయందు గూడ దాక్షిణాత్యులు వెనుకబడువారు గారిని విడితెమైరి. మరి గణితశాస్త్రముంబుత్తమ విద్యాభ్యాసమునకు తగినవాని రామానుజముగారిని ఇంగ్లాండునకు పంపించుట కంగీకరించియున్నారు. మనసభ్యులలో నీసంకల్పరమేవ్యయను కాలవోగితులు కాకుండుట సంపాదకముగా ము. పెల్లియముచేతమన సమకూర్చబడిన నుత్తమ పరిశోధనాగ్రంథములు యుద్ధకాంక్షమున బుచ్చులు క్రాంత్యమునో నాశముచేయుటెంతయును సంతాపకరము. నే నుపన్యసింపనున్న కృష్ణస్వామయ్యగారుగూడ నీ సంఘప్రోత్సాహమునకు శాస్త్రాభివృద్ధిచేయ గలిగిన నేను నమ్ముచున్నాను. పరిశోధన 2 విధములు. కేవలము శాస్త్రీయకమొకటి. ప్రాపంచిక దేశభిమానభరితమొకటి. కేవల శాస్త్రీయపరిశోధనము మనదేశమునకు ప్రయోజనకారికాబాలరు. దేశభిమానభరితముగనదికావలయును. మనలో ననేకాచారములున్నవి. కొంతకాల మవి దేశమున కుపచరిచి యున్నవి. కాని ప్రస్తుతము నిరుపయోగములుగనున్నవి. అట్టివాని పరిశోధనము అవిచేసిన మేలు. అవి నిరపయోగములగుటకు కారణము మున్నగువాని నారయవలెను. వానిని ప్రస్తుతానుకూలములగుట్లు చేయదగినది. ఇట్టి పరిశోధనలు మన కవసరము.

కృష్ణస్వామయ్యగారి యుపన్యాసము. నేను చరిత్రసూక్ష్మమాలేమే కొంచెము చెప్పగలను. 1839 లో ఎల్లిసనస్థనగారి హిందూదేశచరిత్రమును వ్రాయుచు ఆతెగ్గాడో దండయాత్రకు పరియగకావలసి తెలియదని మా శిష్యులైతము నడిచియున్నామనియింటివలనదనకనగొనబడినది. సంస్కృత భాషాసంబంధముగు చరిత్రయంతయు విదేశీయులు గ్రహించి బాగ్రతచేసి యున్నారు గాన మనకిది మనల లభ్యమైనదిగాన నుత్తర హిందూదేశచరిత్ర వ్రాయవలెను. దక్షిణ హిందూదేశమందు సంస్కృతవాస్తవీలేకుండుటచే చరిత్రము విదేశీయం లెకుగను. కాన మనకిపరిశోధన మానశ్యకముగనున్నది. విదేశీయు లిందులకు బూనబాలరు. చరిత్రవ్రాయుటకు నాలుగు సాధనములుగలవని విం వెంటుస్మిట్టగారు నడిచియున్నారు. 1. సంకీర్తనం పర్వము ౫ వ ముచ్చుచున్న యాచారములు; 2. విదేశచారిత్రిక కారుల వ్రాతలు; 3. కావనములు మున్నగు నాధారములు 4. భావరతు వ్రాయబడిన చరిత్రలు. చరిత్రలకొరకు సింహళమున కేవలనియున్నది. ఈవిషయములయందు ప్రబుద్ధభావముగనే వ్రాయబడియున్నది. అతిథి రాతనముగు చరిత్రము సింహళమునందు అనురథపురమున సోక తొడదేవాలయమున నున్నది. పూర్వకాలమున హిందూదేశము నుండి సోమకపట్టణమునకు మదిలినులు పంపబడుచున్నట్లు కవో కవో డి.వి. కారి యాచారములన్నియు సోక తొడదేవాలయమున నొకటింబంధము లేకుండును. వీరిన్నియును కేవలము యవసరము

శ్రీ గవర్నరుగారి పర్యటనము.

బందరు డిసెంబరు 7:— నేడుదయమున 7-30 గంటలకు శ్రీవారుకలశ్రీ గవర్నరుగారి బండి నామండి సపరివారముగ బయలుదేరి నోటిలకాళాలకు విచ్చేసిరి. ఈకళాళాల కీర్తిశేషులగు ఆర్. జి. నోటిలకాళాలకలన బ్రతిష్ఠింపబడినది. క్రైస్తవ మతప్రచారమున పరిచేయుటకు నోటిలకాళాల 1845వ సం॥ క్రి. మునహిందూదేశమునకువచ్చిరి. వచ్చినదిమొదలు చరిపోవు వరకును గూడ నోటిలకాళాలచేసి యుండిరి. 1864వ సం॥ కలిగిన బందరు ఛాన్సెలర్యముకొరకు తుఫలీతుముగ నోటిలకాళాల 1865 వ సం॥ తనమున మృతిచేసిరి. తత్పాఠశాలమున కొంతకాల మువరకును కళాశాలాకార్యములు కొనసాగుట కభ్యంతరము తటస్థించినది. ఆక్రమం ప్రెస్సెసాలుగాగు సహాయోపాధ్యాయులు సాక్షాత్కాలకలన పరిచేకళాళాలమున శ్రీవారి స్వామిమొసంగిరి. శ్రీవారి రుద్రమందుకే బాలురందరును వచ్చియుండిరి. మొదటితరగతి (ప్రస్తుతావరము) మొదలు పట్ట పరిచాంత్యతరగతి (వి. ఏ. సీనియరు) వరకును గలతరగతుల నన్నిటిని శ్రీవారుచూచిరి. ఈకళాళాలలో 1000మంది విద్యార్థులును, పట్టణమున దీనికికాఖలుగనున్న గిపాతకాలలలోను మరి 500మంది విద్యార్థులును చదువుచున్నారు. పిమ్మట నున్నత తరగతులలోని విద్యార్థులు నుపాధ్యాయులును ప్రధానభుంధిర మన సమావేశమైరి. అదిచక్కగా పతాకములతో నలకరింప బడియుండెను. శ్రీవారు సపరివారముగ సమచితాసనముల నాసినలైసమిట్టల శ్రీవారు కళాళాలకరుదెంచి కళాళాలాభి నృద్ధిరతెలియుటకనుగ్రహించినందులకు కళాళాలాపాధ్యాయ విద్యార్థి బృందములకక్షమున ప్రధానోపాధ్యాయులగు రెవరెండు ఎన్నిగుగారు శ్రీవారికి వందనము లాసరించిరి. మమ్మలను సందర్శించుచున్న స్థానికప్రభుత్వము వారియెడల మాలో నెల్లవారును ప్రకటించుచున్న కృతజ్ఞతను రాజభక్తిని శ్రీవారు స్వీకరింతురుగాకయని కోరుచున్నామనిగూడ ఆయన నడిచిరి.

శ్రీవారిప్రసంగము.

నానభిప్రాయమును మీకెంగించుటకు నేనధికముగ చెప్పబడితిని. మీకళాళాల చేయుచున్న లోకోపకార మున కయ్యది రాజధాని యందంతటనుగూడ ప్రసిద్ధిపడసి యున్నది. ఇట్టి సుప్రసిద్ధిమగు కళాళాలను చూడగలుగుటకు నాకెంతయు సంకల్పముగానున్నది. మీకళాళాలలో మహా త్యాగము చేయఁడుచున్నది. ఈ కార్యనిర్వహణము నందు ప్రధానోపాధ్యాయులు సహాయోపాధ్యాయులు, విద్యార్థు లనుగూడ కలసియున్నారు. దీనిభలితము దేశమంతటను వ్యాపింపగలదు. ఇదివర కేకళాళాలలో విద్యార్థులను మొనరించిన వారెందఁ? వానిధానియందంతటను చేరువేక ప్రదేశములయం దుచితకార్యరంభమున మెలగుచున్నాగు భావికాలమునం దు మీకు శక్తికృత్యామాములు కలిగింప దగిట్టియు మీయా శ్రమములను సుమన్నతముల నొనర్ప గలిగినట్టియు పౌరకార్యము లన్నియునుగలవు. దీనిని సామాన్యకళాళాలాశ్రమముగియన గాదు. ఇదిసర్వస్వతీరియము. కేధావులు సమావేశమగు ప్రదేశము. తమకందరానిదగు భానాధిక్య వ్యాపనమును జీవితోత్త మాదర్శములు దేశీయులు విల్లొకిండుటకది యుచితమగు ప్రదేశము. కేరీరవ్యాపారమును మున్నగున్న విషయములయందును గూడ కళాళాలయం దుత్సాహముతో పనులు జరుగు చున్నవని వినుటకు చాల సంతోషించుచున్నాను. వ్యాపారము విషయకాభివృద్ధిని మీ విద్యార్థులు పండెములలో కలుపునబడిసి యార్జింపగలిగిన ఒహమానప్ర గిన్నలే నూచించుచున్నది. స్వవిషయముననేగాక దేశాభివృద్ధి కొరకునుగూడ కేరీరదార్శవ్యమత్సరసమను విషయమును మరు వరారు. నేను మీకళాళాలనుగూర్చి గమనించినది స్వల్పము గాన నేను గూచనలనుగాని విదుర్కలనుగాని నడువగల స్థితి లో లేను. మీకు పీకెన్న ప్రోత్సాహ మధికముగ కొరదగినది గానంగును. ఈకళాళాలలో జరుగుచున్న యుత్తమవిధానము నకు ప్రభుత్వమువారు సంతసించుచున్నారనియును వారికళాళాలాభివృద్ధి చేయువరకు సహాయముచేయదలచి యున్నారనియు మీకెంగించుటకు నేనిచటకు వచ్చియున్నాను. నేను నేడుదయమున మీకళాళాలముండికోపరిభాగము: కెక్కిన పృథువాంఘు దొడ్డికి పర్వతాగ్ర మధిరోహింప దానికన్న నున్నతమగు పటిండు పర్వతాగ్ర ము వానికలైదుట కనంబడునను విషయమునాకు స్మరణకు వచ్చినది. జీవితాదర్శముల్లలే యుండదగును. కొంతవరకును

మధివృద్ధి నొందగలిగినప్పు డంతకధికముగు దానినిగూడ పొంద గలుగుట కల్లవారును ప్రయత్నించుచుండ వలయునుగాన నేను మిమ్ములనందఱ నభినందించుచున్నానని శ్రీవారునుడిచిరి. శ్రీచక్రవర్తిగారిని శ్రీ గవర్నరుగారిని సభ్యులు ముమ్మారు క్షీర్తింపిరి.

మాశ్రేష్ఠాపకచిహ్న బాలికాపాఠశాల.

శ్రీవారునుండి యీ బాలికాపాఠశాలకేగిరి. ఇయ్యది 1846 వ సం॥ తనమున చర్చిమిమను సానైటిలోనివారగ మాశ్రేష్ఠ దంపతులవలన స్థాపింపబడినది క్రయిస్తవ మతావలంబుల కొరకే మొదట సంఘమువారు దీని నేర్పరచిరి. కొంతకాల మటులే జరుపబడినదిగాని యున్నత పాఠశాలలో జడువువారి సంఖ్య చాలతక్కువ యగుటచే నిరుడు సంఘమువారాతరగతి నెత్తివేసి దీనిని ప్రాథమిక పాఠశాలకైంద మార్చి సంఘము వారి కుపాధ్యాయులను నిర్దయచేయుట కొక బోధనాధ్యసన తరగతి నేర్పరచిరి. ప్రధానోపాధ్యాయుని యగు వాటి కన్య శ్రీవారికి స్వాగత మొసంగి పాఠశాలను చూపించిరి.

జిల్లాసంఘమువారి ప్రతినిధులు.

పగలు 11 గంటలకు జిల్లా సంఘమువారి ప్రతినిధులు రిగురు శ్రీ వారిని సందర్శించి కొన్ని వాంఛితములను విన్న వించిరి.

ఇతరులు.

12 గంటల కింతలకు కొందఱు దర్శనమొసంగబడెను.

హిందూ హైస్కూలు.

సాయంకాలము శ్రీవారు సపరివారముగ హిందూ హైస్కూలునకేగిరి. వెనుక: కృష్ణజిల్లా కలక్టరుగారి కార్య స్థానమున జిల్లా కిరస్తదారుగా బందరుకువచ్చిన కంధకోణ పట్టణ వాస్తవ్యులు కీర్తిశేషులగు సర్, ఏ. శేష శాస్త్రిగారి పాఠశాలను 1856వ సం॥ తనమున బ్రతిష్ఠించిరి. సమర్థులగు కృష్ణమాచార్యులుగారు ప్రధానోపాధ్యాయులుగానున్న కాల మున నీ పాఠశాల దినదినాభివృద్ధినిగాంచి యొక యువయుక్త మగు పాఠశాల కాగలిగినది. ఆచార్యులుగారు కొన్ని సం॥ తనముల క్రితము పనిచాలించుకొనిరి. 10మంది సభ్యులుగల యొక సంఘమీ పాఠశాలా విషయములను గమనించుచుండును. దీనికి రెండు కాళాపాఠశాలలుగూడ పట్టణమున గలవు. ప్రధానోపాధ్యాయులగు, వి. నరసింహంగారును పాలకసంఘసభ్యులు కొందరును శ్రీవారికి స్వాగత మొసంగిరి.

చల్లపల్లి జమిందారుగారి నగళ్లు, బీదల కన్నదానము.

ఆపాఠశాలనుండి శ్రీవారు చల్లపల్లి జమిందారుగారి నగళ్లకేగిరి. ఆచట జమిందారుగారి పుత్రులగు అంకినీడు ప్రసాద ఒహుమారుగారు బీదల కన్నదానము చేయుచుండిరి. శ్రీవారి కుదితకలిసి స్వాతమొసంగుటకు తగినవిర్వాటు లన్నియు నుత్తమరీతి నాయనచే చేయింపబడినవి. చాలమంది బీదలకు మృష్టాన్న మొసంగబడినది. ప్రాకార ముఖద్వారము నుండి బంగళాపంతు నొకరెడ్డపందిరి వేయబడి చక్కగా నలంకరింపబడినది. బంగళాపంతులో సానుచరులగు శ్రీవారి కర్తాసరము లమర్చబడినవి. దారి కిరుప్రక్కలను బంతుబడిరి కూర్చుండి బీదల భుజించుచుండిరి. 4 వేలమంది బీదల కేర్పాటుచేయబడినది. మధ్యాహ్నము 2 గంటలమొదలు రాత్రి 8 గంటలవరకును అన్నదానము జరిగినది.

కృష్ణజిల్లా సంఘము.

జిల్లా సంఘమువారి పక్షమున యన్. హనుమంతరావు గారును, వి.వి. సుబ్బారావుగారును, కె. కృష్ణారావుగారును, వి. నరసింహంగారును, వై. కోనయ్యగారును, హెచ్. రామ స్వామిగారును, కే. వి. లక్ష్మీపతిగారును, జే. పి. లక్ష్మీపతి గారును శ్రీవారిని పగలు 11-గంటలకు సందర్శించి (1) నెడ్ల కల్లేల్లిరెడ్డ వరదలవలన కలిగిన నష్టములను ఆచట ఆనకట్ట కట్టవలసిన ఆవశ్యకతను (2) కైకలూరు తాలూకాలో ఉప్పు చేసిన పిలువబడుచున్న కాల్యను వరదలవలన పొలములునునీగి పోవకుండునట్లు 8 మైళ్ల వరకును వికాలముగ చేయుటను ఆకర్షణియలో గలియు మరుగు కాల్యలకు తలుపుల నేర్పరుచుటను (3) గ్రామ పారిశుద్ధ్యమున బాగుచేయుటను పశువుల మేతకు తగినభాగి స్థలముల యాక్రమణా వశ్యకమును గురించి వారు నిన్ను విచిరి.

దర్శనములు.

పగలు 12 గంటలకు శ్రీవారు ఉత్తరవల్లూరు జమిందారుగారికిని మునగాల జమిందారుగారికిని చల్లపల్లి కుమార రాజుగారికిని యన్. హనుమంత రావుగారికిని వి. సుబ్బారావుగారికిని, వి. నరసింహంగారికిని దర్శన మొసంగిరి.

అమెరికా కర్తాగారము.

కడచిననెల 30 తేదిన గుంటూరు ట్రస్టు హైస్కూలులో లులోక్రీ కొండ వెంకటప్పయ్యపంతులుగారి యాజమాన్యము క్రిందశ్రీ కవికొండల సాంబశివరావుగారు “అమెరికాలోని పరిశ్రామిక విషయములు” అను విషయమునుగూర్చి ఆంగ్లేయ భాషలో నుపన్యసించిరి. వాటిసభకు ఉన్నతోద్యోగియులు, విద్యార్థులు, వక్తకులు మున్నగు వాగనేతులు వచ్చియుండిరి. సాంబశివ రావుగారి యుపన్యాస సార మికొండ నిచ్చుచున్నాము.

అమెరికాదేశముయొక్క స్వభావమునట్టి ఆనగా నందలి వ్యవసాయసదుపాయములు, నదులు, లోహపుగనులు మొదలగునవి నూతనముగ వలసపోయినవారిని నాకర్షించును. ప్రతిసంవత్సరము వివిధదేశములనుండి వివిధమతములు ఆక్కడికి వచ్చుచుండును. వీరిలో గొందరు విద్యావంతులున్నను విద్యావిహీనులు వెక్కువంది గలరు. ఇటుల వలస వచ్చిన వివిధ జాతుల వారొక్కొక్క సంఘముగా గూడి ఆక్కడి స్థితిగతులను వారి కష్ట సుఖములను గూర్చి మాసమున కొకతారి ముచ్చటించుకొందురు. ఇట్టి ప్రతిసంఘ పక్షమున నొక ప్రతినిధి యేర్పాటు గాబడును. సంవత్సరమున కొకసారి యీ ప్రతినిధులందఱు గలసి వారి వారి సంఘాభివృద్ధికరము లగు విషయములనుగూర్చి ముచ్చటించి, తరువాత ప్రభుత్వము వారికి విన్నవించురు.

ఆక్కడకు వచ్చువారిలో చాలమందికి రాత్రులయందు పరుండుటకు స్థలములేక కడు నిబ్బందులు పడుదురు. అందుచే కొందఱు కలసి యొకగది తీసికొని రాత్రులందు 5-6 గురు వంతునవచ్చి పరుండి 4గంటలకాలము నిద్రపోయి లేచిపోదురు. తరువాత మరి కొందఱువచ్చి 4 గంటలకాలము నిద్రపోయి వెళ్లుచుండురు వీరిలోచాలమందికర్తాగారములలో పనిచేయుదురు. వీరిక నిమిషము ఆలస్యమైన నొకపూట కూలిపోవును. ప్రతి కర్తాగారము దగ్గఱను నొక సాంఘిక రక్షణశాల యుండును. ఇది చందాధనముతో నిర్మింపబడును. స్కాక్రీలో పనిచేయువారి పనిబిడ్డలను ఇక్కడ నుంచురు. ఈ బిడ్డలను సంరక్షించుటకై వాచిలుండురు. స్కాక్రీలో పని పూర్తియైన తరువాత సాయంకాలమున వారి బిడ్డలను దీసికొని పోవుచుండురు. పని పూర్తియైన తరువాత ఈ కూలిందఱు వారి కొఱకేర్పాటైన భవనములకు వెళ్లి ఆక్కడ నాటపాటలతో కొంతకాలమును, విద్యనభ్యసించుటతో కొంతకాలమును గడుపుదురు. ఇట్టి కూలిలకు ప్రత్యేకముగా విద్యాలయ ములగలవు. వివిధ శాస్త్రములను గూర్చి వీరికి నుపన్యాస లాసగ బడును. ప్రతి సంవత్సరమున వీరికి పరీక్షలు జ గును. పరీక్షలలో జయముండిన వారికి స్పర్ధికట్టుల నిస్తా కొద్ది యుద్యోగములను సంపాదించురు. పరిశ్రామిక కాలలో పనిచేయుట నరకమనియె చెప్పవచ్చును. దినమునకు 8 గంటలు పనిచేయవలెను. ముఖ్యముగా యిరుప కర్తాగారములలోను, బొగ్గు గనులలోను పనిచేయుట కష్టము.

ఇనుము మరుగునప్పుడు, ఆక్కడి అగ్నిబ్యాంకులకు దృష్టిపాడగును; పెద్ద పెద్ద సులైలబెబ్బలధర్మికి, యంత్రముల ఘోషకు చెవుడు పుట్టును; ఇదిగాక చేతులు, కాళ్లు విరుగుచుండును; తుదకు ప్రాణములు సయితము పోవుచుండును. బొగ్గుగనులలో కష్టము వర్ణ వాతీతము. 8 గంటలకాలము, గాలియు వెలుతురులేని వందలకొలది అడుగులలోగు గల గనులలో దిగి పనిచేయవలెను; ఒక్కొక్కప్పుడు అండలు విరిగి మీదపడి కాళ్ళుచేతులు, విరుగుచుండును; ప్రాణములు గూడ పోవును.

ఆదేశమందలి సమస్త కర్తాగారములు కోటిశ్వరలగు రాక్ ఫెల్లరు మున్నగు ధనికులచేతులలో నున్నవి. వీరు చెప్పినట్లు నడుచుకొని తీరవలెను. వీరిమాటలకు వ్యతిరేకముగా బోయిన, ఆకూలి తినుటకు తిండిలేక చావవలసినదె. ఎక్కడను కూలి దొరకదు. నిజముగా సమస్త వ్యవహారములు ఈకోటిశ్వరలచేతిలోనున్నవి. తుదకు గవర్న మెంటువారు సయితము వీరిమాటల దాటజాలరు.

ఈకష్టములన్నిటినివిచారించి ఆక్కడిసాంఘికపక్ష వాదులు దినమునకు 4 గంటలకన్న కూలిపోయేయించ గూడదనియు, ఈకూలివారు సయితము విద్యనభ్యసించి యున్నతస్థితికి వచ్చుటకు కొంతకాలము అనవసరమనియు, ఈకూలిలను చచ్చువరకు కూలియేచేసి బ్రతుకు డడుట మానవధర్మముగాదనియు, ప్రభుత్వమువారికి దెలుపుచున్నారు.

ఇకబాలురగు కూలివిషయమై యాలోచించినమిగుల దుఃఖకరముగానుండును. 14 సం॥ పుల ప్రాయముగల పసిపాఠు భూమిలోదిగి గంటలకొలది పనిచేతురు, పక్షితనము నుండి

యిట్టి కఠినమైన పనులకు పాట్లకొట్టితే తమ కోయల శరీరమును వినియోగించుచున్నారు. వీరివిషయమై కడ సాంఘికపక్ష వాదులు కృషిచేసి 16 గంటల పాటు వారు పనిచేయురాదను బాధనమునకై ప్రయత్నించుచున్నారు.

ఇక సామాన్యమైన యాలోచింతము. ఆదేశ మందు బాలుకు స్త్రీలకు, పురుషులకు సేరములను విచారిం చుటకు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా చర్యలుగలవు. జడ్జిగారిక బాలుని విచారించుచు నాప్రియమై జాకె. ఎందుకు దొంగి లించితివి? అయ్యా నాకత్తికొట్టినది రొట్టె పెట్టలేదు. ఆకలి అగుచున్నది. అందుకని రొట్టెలుదొంగిలించినాను. జడ్జి:— నీకు తినటకు రొట్టెలుచ్చి చదువుచెప్పదుము. అక్కడికి వెళ్లు దువా? బా. సంతోషముతో వెళ్లుదును. వెళ్లుదును అని జవాబుచెప్పెను. ఈవిధముగ న్యాయాధిపతిదయతో విచారించి వారిపురోవృద్ధికై మార్గముచూపును. ఈరీతిగ దొంగతనము చేసిన స్త్రీ పురుషులను గయిలము న్యాయముతో, దయతో విచారింతురు.

జైవిల్వ్యాండు అనుపట్టణమున పెద్ద పెద్ద కేద్యపుభూములు గలవు. జడ్జిగారు సేరములుచేసినవారితో "నీవువైదువు పోయివా? లేక జైవిల్వ్యాండు సేద్యపుభూములకు పోయివా? వైదువుపోయిన భటులస్వాధీనములోనుండి రాక్షసులయందు శ్రైవ్యకొట్టలో పరుండవలెను. జైవిల్వ్యాండుకుపోయిన నీకు స్వేచ్ఛగలదు. అయితే మూడు సం॥ములు అక్కడ పనిచేయ వలెను. సేద్యముచేసి భనమును గడింపవచ్చును. అక్కడెడనము నకు రిరూప్యములు ఇత్తురు. అండ్లలోనగము నీకుటుంబము నకు బంపుదురు. మిగిలినగము నిల్వచేయబడును. ఈసామ్యు నీవు రి సం॥ములు పనిచేసినతరువాతనీవు యిచ్చుబడును. దాని లో నేదైన వర్తకము చేసికొనవచ్చును. అని చెప్పెను. దోపిష్టులయిష్టును చొప్పున ఆయాచోట్లకు పంపబడుదురు.

పోటీవర్తకము. ఈవర్తకము విస్తారముగా నున్నది. దీనివల్ల సామాన్యుడు వర్తకము చేసికొనుటకు వీలులేదు. భవంతులు ప్రభుమనున చాలతెప్పవ భరలకు వస్తువులను అమ్ముదురు. సామాన్యులు అలా తెప్పవకు అమ్మిన నష్టపడుదురు. ఎక్కువకు అమ్మిన కొనువారుండరు. కావున వర్తకము పదిపోయి సాపులను ఎత్తివేయుచురు. తరువాత యీధనంతులు భరనువెంచి స్వేచ్ఛగా వర్తకమును చేతురు. ఈవిధమైన వర్తకమును సాగింపకుండుటకై సాంఘికపక్షవాదులు కృషిచేయుచున్నారు.

సాంఘికపక్షవాదులు చేయుపనులు స్వహామ్యరములై క్లాగునియములై యున్నవి. ప్రతిపట్టణమందును సాంఘిక సంఘములను, ప్రతిపల్లెయందును దాని యుపసంఘములను నెలకొల్పి సంఘపురోవృద్ధికరములైన వెట్కె-విర్వాటులనుచేయుచున్నారు. ప్రతిపట్టణమందును పల్లెయందును ఎండలుబీదలున్నారో, ఎండలు వికలాంగులున్నారో, ఎండలు గృహములు లేక బాధపడుచున్నారో, మొదలగు సమస్యలకై వారివద్దకును, వీరి ముఖ్యదేశ్యము బీదలు భాగ్యవంతులనువికల్పితలేక అందజేసి తినుటకు అన్నము ఉండవలెను. విద్యరావలెను, స్వాతంత్ర్యముండవలెను. సంఘమువారు చేయు పనులన్నియు సంఘపురోవృద్ధికే యని నమ్మవలసి యున్నది.

మనము అభివృద్ధికిరావలెనన్న, మనదేశము అభ్యున్నత దశకు రావలెనన్న, పూర్వపు నాగరకస్థితికి తేవలెనన్న మన దేశమునందును అమెరికాలోవలె సాంఘికపక్షవాదులు బయలుదేరవలెను. ప్రతిపురమునందును సంఘముల స్థాపింపవలెను. సాంఘికలోపముల నారమువలెను. అధమస్థితివారికి పురోవృద్ధికై సుపస్త సదుపాయములను జేయవలెను.

మనలో ప్రతివాడును నాకు భోగము, భాగ్యముని స్వప్రొవచాప్తమై కృషిసల్పుచున్నాను.

తినుటకన్నము, కట్టుటకు వస్త్రము, ఉండుటకు యిల్లు లేక బీదలందరో పలుయిదుముల బడుమండగా మనము వడ్డ సోపేతిముగా భుజించి చీనిచీనాంబరములను ధరించి హాయిగ నుండవచ్చునా? అదిమానవధర్మమా? భగవంతునికిది ప్రీతికరమా? కాదు. కాదు. స్వాధీనత్వములగు యువకులు ముందుకు రావలెను, బీదలయొక్కయు, ఆపన్నులయొక్కయు మొలలు వాలకింపవలయును. వారి యభివృద్ధికయ సాటుపడవలెను. వారిని తమ సోదరులవలె చూడవలెను. అప్పుడు జ్ఞమనదేశము బాగుపడును.

అని సాంబిజన రావు పంతులు గారు సమస్తల మృదనుములు కరగునట్లు ముచ్చటించిరి.

కడపట అగ్రాసవాధిపతిగారు ఉపన్యాసములను బొగడుచు మనదేశము దానభూమియని పేరుగాంచినది. ఇక్కడ తిండికయ విదేశములలోవలె కడత్రవ నంద నశ్యములేదు. దానశీలు రువ్వురుగాని వారిదానము సర్వవియోగముకుటలేదు. దేవాలయము లున్నను తిరిగి దేవాలయమునే కట్టించుచున్నారు. కడుపుండి అన్నమున్నవారికే అన్నము వెట్టుచున్నారు. బీదలమాట ఎవరును తలచుటలేదు. వారి జ్ఞానాభివృద్ధికయ పాటుపడుటలేదు. కావున పాత్రాపాత్ర వివక్షతచేసి దానమిడుచు బీదల నుద్ధరింప ప్రతివాడును తమ సర్వస్వమును నుపయోగింపవలెను. అప్పుడు మనము బాగుపడుదుము అని చెప్పి ముగించిరి.

అగ్రాస వాధిపతిగారికి నుపన్యాసములకు వందనము సాంగి సభను ముగించిరి.

బాపట్ల మహిళా విద్యాలయము.

[చో. సీతమ్మగారు.]

మనదేశమందు స్త్రీలవిద్యలేమందుట యన్యము: కెల్ల మూలకారణములలో నొకటియియు, పురుషులకుంబలె స్త్రీలకును నున్నతేవిద్య నేర్పించుట యత్యవశ్యకమనియు (1) యి ఖులగు వారనేటలు తమ యభిప్రాయమిచ్చియున్నారు. కాన వారిగురించి యిప్పుడు వ్రాయుట అప్రస్తుతము. అయితే ప్రస్తుతము మన సంఘమందుండే యాచారము ననుసరించి, రజస్వలగాని బాలికలమాత్రము, పాతకాలలకు బంపుచున్నాము. వారంతటితో చదువును ముగించవలసినవచ్చుచున్నది. ఈస్వల్ప కాలములో నభ్యసించగిన విద్య నామమాత్రావశ్యమని యందరకును చెలిసిన విషయమే. మఱియు పాతకాలను వదలిన పిచ్చుట తమతమ గృహోచితకార్యముల నిర్వహించుచు విద్య నభ్యసించుటకు దగిన సదుపాయము లేవియులేవు. ఇంతియ గాక బాలికలకే గాక యువకులకును వృద్ధులకును విద్య యభ్యసించగినదేగదా. వీరిందరి నిష్పడు తమతమ గృహోచితకర్మ లకు భంగముగలుగునటుల పాతకాలలకు నియతకాలములందు నామ్యునుట సమంజసముగాదనుట స్పష్టము. స్త్రీలవిద్యాభ్యాస నమున కెట్టి యిబ్బందుల నొలగింపుకొరకు పాతకాలలలో జరుపుచుండే బాలికలుగాక తమ గ్రంథాలయ వ తి మనులకు విద్యగరపుకొరకు పాతకాలను వారి నిత్యకృత్యముల కాటంకము గలుగకుండే సమయమందు జరుగునట్లు స్థాపించుట యావశ్యకమని యెంచితిని. మఱియు నిట్టిపాతకాలలో బోధకులు స్త్రీలుగాకుండినచో యువకులందరు రాజకుమారు కాన యువతీమణి యొక్కర్తు బోధకురాలుగానుండుట యావశ్యకమని దలచి చిరకాలమునుండి ప్రయత్నించుచుండగా పూర్వపుణ్యఫలముచేత శ్రీమతి చక్రపాణి లక్ష్మీనరసమ్మగారు మా మహోభిష్యమును దీర్చుట కంగీకరించిరి. ఈయన సంస్కృత భాషయందును పాండిత్యముగలిగి తన యావచ్చుకై స్త్రీ సంఘముయొక్క పురోవృద్ధికి వినియోగింప నుద్ద్యుక్తురాలై యున్నది. ఇచ్చటగొండ జేశాభిమానులత్యాగమువలన ఆమె తీవ్రతనునకు వలయు నెలచందాల నేకరింపగలిగితిమి. పాత కుల యితరకార్యములకు భంగముగలుగకుండుటకై సాయం త్రము రెండుగంటలు మొదలు బయటకువరకు బడిసాగించుచుంటిమి. ఈపాతకాలయిప్పటికి నాలుగైదుమాసములనుండియు జరుగుచున్నది. ప్రస్తుతము మహాబాజస్రీ రాజభూడి జగ న్నాధరావుగారి యింటియందు నిది జరుగుచున్నది. దీనియందెప్పుడు అయిదుగురు యువకులును, ముగ్గురు బాలికలును విద్య గరచుచున్నారు. సంస్కృతము తెలుగును గరుపబడును. ప్రస్తుతము, గీతాశాస్త్రము, తెలుగుకారీర శాస్త్రము. భాగవతము, అలూపచ్యుతరత్నముల, సంస్కృతము, వంశము, చిత్తము, వ్రాతమాత్రము నేర్పబడుచున్నది. శ్రీస్థియకాళేడీ ప్రవృత్తశాస్త్రోపాధ్యాయులును శ్రీవిద్యాభిమానులును దేశోపకారులునగు మ-రా-రా-శ్రీ క. సీతారామయ్యగారు దేశభాషామై దేశమందలి ప్రారంభ విద్యాభ్యాసమున కత్యంతోపముక్త మగునటుల బామురచించిన శారీరకాస్త్రము, జంతుశాస్త్రము, వృక్షశాస్త్రము, మొదలు గాగల పుస్తకము లత్యంతప్రీతితో మాడుచితిమిగ నొందరి.

విద్యనభ్యసించుటకు వలయుసదుపాయముల సృష్టించుటకుమాత్రము మేము-సభ్యులముగాని దాని నుపయోగించు వారలేమండన మేము నేయునదిలేదు. మాయూరనుండేడి పురమపుంగపులు తమ యాదువారికి పాతకాలకు బంప ముచ్చు ప్రోత్సాహపడినటులయిత వారికి కృతజ్ఞులము యున్నాము. అగ్రాస వాధిపతిగారు నేర్పరైన తమస్త్రీల

బంపెదరేరి వారికితగువసతుల నేర్పరచెదము. దీనియవయోగము వెల్లడియగలది దీనివలన లాభమును బొందెడివారి సంఖ్య హెచ్చెనుకొది పుర వాసులకు దీనియందభిమానము హెచ్చెడికొలది దీనివలన యుధన సాహాయ్యమును బొందుకై దేశభిమానులగు హిరణ్యవృద్ధుల నాశ్రయించి తగు వసతుల నేర్పరచ యత్నించెదము ప్రస్తుతమివిద్యాలయము బాపట్ల త్రిపురనుండనమాజమువారి యాజమాన్యము క్రింద జరుగుచున్నది. కలయునెడ పురుషుల కమిత యాజమాన్యమున కొనగుటకుగాని దీని యాచరణవిషయమే వారిచెప్పడి సలహాలనంగీకరించుటకు గాని మాయభ్యంతరములేమగాన బాపట్లపురవాసులగు దేశభిమానులంద రియుద్యమమును కొనసాగింప ప్రార్థింతులు. ఆచారకర్మవారములకుగానిమతాభిప్రాయములకుగాని, జనానాకద్రతిగాని ఇవి విరుద్ధముగాకుండుటవలన నిది యందరి యంగీకారమున బొందగలదని నమ్ముచున్నాను.

నీటి కష్టములు.

రాజోలుతాలూకా రావులపాడుగ్రామము అమలాపురంకాల్యగట్టునచేరియున్నది. ఈగ్రామములోరెండునూతులు మూత్రముగలవు. నదయకాల్య కట్టివేసినప్పడుమూత్రము నూతుల నీళ్లను ఈగ్రామప్రజలు ఉపయోగించుకొనెదరు. ఇతరకాలములో నీగ్రామప్రజలు అందరు అమలాపురం కాల్యనీళ్ల నుపయోగించెదరు. నదయకాల్యకు ఈగ్రామమువద్ద రేవులేదు. ఆకారణముచేత నీళ్లుతెచ్చుకొనుటకు వీలులేక ఈగ్రామప్రజలకు ఆనేకఅవస్థలుకూడ కలుగుచున్నవి. ఇందునుగురించి డి. పి. డబ్లియు వారికి యిదివరలో యెన్ని అట్టిల నిచ్చుకొని యున్నప్పటికికూడ అవస్థచిత్తగించి యింతవరకు రేవుశాంక్షను చేయించినవారుకారు. కనుక డి. పి. డబ్లియువారు మాఅవస్థ చిత్తగించి అమలాపురంకాల్యకు ఈగ్రామమువద్ద రేవుకట్టించగలండుటకు మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాము.

కం తేటిపురజనుల దురవస్థ

తెలుగు తాలూకా కంటేరు గ్రామములో మంచినీళ్లకు గ్రామచెరువుతప్ప మరియే యితర ఆధారము లేదు. చెరువు మిక్కిలి దుష్స్థితిలోనుండుటచేత పురజనులు అట్టి లరూపకముగా తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటు దొరవారికిని, డిస్ట్రిక్టుబోర్డు ప్రసిడెంటు గారికిని క్ల్యాంటరీ కమిషనరు వారికిని తెలియ పరుచుకొగా నవంబరు 15 తేదీని అన్విటెంటు డిస్ట్రిక్టు క్ల్యాంటరీ మేడికల్ ఆఫీసున వారిని గ్రామములోకి పంపించినందున వారు చెరువుయొక్క దుష్స్థితి యావత్తు చూచియేయున్నారు. ఈ సంగతి ఈ చెరువులో నీరు లేదు. ఈ చెరువుకు నీరు వచ్చుపంటకాలునకు రెండవ పంట లేనందున డి. పి. డబ్లియు వారు అట్టగట్టు చేయించుచున్నారు. ఇప్పుడే చెరువుకు మంచినీళ్లు వెట్టుటకు ప్రయత్నింపగా, ఈ సంగతి మీ చెరువులో చేపలు నుమురు లు రెండు వరకు యేలమువేసి పిల్లవరకు తాలూకావారు వాయిదాయిచ్చి యుండుటచేత వాయిదా ముగియువరకును, చేపలుపట్టువరకును కంట్లాట్ట దారులు చెరువుకు నీరు వెట్టనిచ్చుట లేదు. ఇప్పుడు చెరువులో నున్న నీటిని గురు మూచి యెడల తిరిగి మౌగ్రామములో దానామ నేన్నడు పుచ్చుకొనుటకు వీలు లేనంత అసహ్యకరముగా నున్నది. మా గ్రామములోనికి నాలుగైదు సం॥ముల మధ్య క్ల్యాంటరీ ఇన స్పెక్టరు గారు అయినను వచ్చి యుండలేదు. వీరు వచ్చినను కొంత మట్టుకు దురవస్థ లెప్పుగలదని నమ్ముచున్నాము. ఈ పుర జనులకు త్రాగుటకుగూడ మంచినీరు లేకుండుట చాల విచారముగాను, బాధగా నున్నది. కనుక తాలూకాబోర్డు ప్రెసి డెంటు దొరవారు ప్రస్తుతముత్రాగుటకు మంచినీళ్లచెరువు నంద నీరువెట్టించుటకును, కాశ్వతిముగా మంచినీళ్లనిమిత్తము రెండు మంచినీళ్లనూతులు త్రవ్వించుటకును, అడ్డుపెట్టినయెడల మా బాధనివారణకాగలదు. ప్రస్తుతమేర్పాటునుగుంచి శ్రీకర్నాపురము తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు దొరవారు క్ల్యాంటరీ ఇన్ స్పెక్టరుగారికి ఉత్తర్వు జారీచేయించగలండుటకు కడుంగడు ప్రార్థించుచున్నాము.

శ్రీబాల్లిప్రభువారి డిల్లీదర్బారు సందేశమున కంట్లాట్ట స్థాపింపబడిన "బాల్లిపాడు" నకు గతనెల తే 29 దిన కంట్లాట్ట జమీన్దారుగారి యాజమాన్యముక్రింద రెండవ వన్సన్సం తుళ్ళి 10 జరిగెం. అత్యంతి, 40 గురువీదలకు కష్టదానము కలుగెడ. దేశగు ప్రవన్యాసిరాజు పంతులు గారు కొన్ని ట్టుములను, పోటరామస్వామి, గుండు సోమనాథ స్త్రీ గారులు కొన్ని ట్టుకములను నానం

1914 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 8 వ తేది

మంగళవారము.

కొన్ని పరిశ్రమలు.

పరిశ్రమల యభివృద్ధికై చేయవలసిన ప్రయత్నము లెన్నియోగలవలయును మనదేశమున నిప్పుడు అందరియందు స్పష్టమయి మేయున్నది. కాని మేమిది వరకు వ్రాసిరితిని ప్రజలింకిన పరిశ్రామిక ప్రతిష్ఠాపనలను నెలకొల్పుటకు పూనకండుట విచారకరము. అయినను నొక్కవిషయము మాత్రము సంతసింపవలసియున్నది. పరిశ్రమలిట్టివి మన దేశమున స్థాపించుటకు వీలున్నదను చర్చకు దగిన సాధనపాత్ర సమకూరుచున్నది. ఇటీవల కిచ్చినరు ప్రభువుగారును తదితరులును జెప్పిన విషయములను బట్టి యభివృద్ధికిన బహుకాలము పట్టుననుట దిగిదిషను సక్కువనగుచున్నది. ఈ నిశ్చయము కూడ మనము పరిశ్రామిక విషయముల నింకకు కొంత నమ్మకముతో దృష్టి మరల్పవచ్చుననుటను సూచించుచున్నది. ఈ నమ్మక మున్నను నుండకున్నను విషయములు అనుభవవలసిన పరిశ్రమలు కొన్నిగలవు. వాని విషయమై క్రమ క్రమముగా కొందర కృషిచే సంగతులు విశదమగుచున్నవి. మనదేశమున ముఖ్యముగా నీ రాజధానిలో ఎగుమతికాక నిలిచిపోయే కష్టమును కలిగించిన వస్తువులలో నూనెనూపులు ముఖ్యములు. ఇందొక్క కొబ్బెరను గురించి ఇదివరకు చర్చ జరిగియుండుట యిటీవలనే తెలిసితిమి. దాని విషయమును మరి కొంచె మిప్పుడు తెలియవచ్చినది. జర్మనీయందలి హంబుర్గుపట్టణము నూనె పరిశ్రమకు ముఖ్యస్థానము. అక్కడికిచేసిన అపకర్షవస్తు పరిమాణము నెరింగికొనినయెడల జర్మనీకంతటికిని చేరు పరిమాణ మదియేయని స్పీకరింపవచ్చును. 1913 వ సంవత్సరమున సక్కువదిగిన నూనెగింజలు మున్నగునవి 230,395 టన్నులు (వారివి. టన్ను 1-కి మన 2,204 పౌండులు). ఇందులో బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునుండిపోయినభావతు 124,434 టన్నులు. ఇదివరకుగా ఆస్ట్రేలియాకుపోయిన సామగ్రి 29,177 టన్నులు. మొత్తము 153,611 టన్నులగుచున్నది. ఇంతవస్తువును మన సామ్రాజ్యమునుండి అంగ ముఖ్యముగా మన కేశమునుండి దిగుమతిచేసికొని ఆస్ట్రేలియా జర్మనీలవారు తమదేశములలో నూనె అది బ్రతి పుడివుటకు నెగుమతి చేయుచున్నారు. హంబుర్గునుండి 1913 లో బ్రిటిషుకీపులకు ఎగుమతియైన నూనె 3,236 టన్నులు. నూనె మాత్రమే కాక ఇంగ్లాండుకు జర్మనీ ఆస్ట్రేలియాలవారు శాకసంబంధమును వెన్నయనియు కృత్రిమ తినులయను మి యితరభోజ్యములనియు నీ నూనెలను కొల్లుకొల్లుగా నితరరూపముల నెగుమతి చేయుచున్నారు. పోనిండు. మనదేశమున గాని యాంగ్లభూమిగాని నూనెతయిటును ప్రజలెరుంగరంధమా యట్టి యజ్ఞాన మేమియు లేదు. కృత్రిమదేశములయందును నూనెయు పరిశ్రమాలు కలెప్పుడు దాని తగినంత కష్టమెరచికొని యడిమిచే కంటమునాకృష్టమిట్టిపప్పు పిచను పంటకాయాగిండుకొని ఎంతయు ప్రోత్సహనగల మార్గమును బ్రతికిని కొంత యగుచున్నది. ఇప్పుడు అది మొత్తముగాని ముఖ్యమైన మార్గము పరిగెజలు గుట్టిగండి యెన్నియోవే ముగ్గు జనాభాని ఆస్ట్రేలియాకు

యాలకు ప్రయాణమైపోయి అచ్చటి కూలివారలను కరికలను సామంతులగు బ్రతికిని యింగ్లాండుకు సులభముగా యావమున పోయి యచ్చట కొంత తగుగుడుడి యొక్క కళగ్యాదుము ఏతల నూనెతో మనదేశమునచ్చి చేరుచున్నది. ఇంతకంటె మన యనూరికెతకు మన యజ్ఞానమునకు మన ప్రాస్పెక్టివికి సిద్ధునముకావలెనా? మన మిచ్చటనే నూనెలను సిద్ధముచేసి యాంగ్లభూమికి నేరుగా పంపలేమా? వారెంతాని సంతవిధముల నుపయోగించుకొని లేరా? ఇప్పుడంత విరివిగా నాయుపయోగము వారికి వెలియకున్నను వారు మనవలె నిద్రనుండువాడు కాదుకదా. త్వగతోనే క్రొత్తవిషయమును ప్రహింపకపోదుకదా. నూనెలను సిద్ధము చేసినయెడల మనకు కావలసినంత విక్రయాంగణము కలగు. ముఖ్యముగా కొబ్బెరనూనెకు మన యాంగ్లభూమియే యెరుకచూచుచున్నది. మనము నూనె తీయకున్న నాండ్ల యులే యిక్కడి నుండి యపకర్షవస్తువుల దెప్పించికొని నూనె తీసికొనగలరు. మనము నూనె తీయగలిగితిమేని వారి కితరప్రక్రమములతో గూడ నీ యుపక్రమమును బెట్టుకొనుట దుష్టము. వారి పరిశ్రమలో కొంతభాగమునకు మనదేశమునందలి కొద్దికూలి ఫలముకలుగును ముకొక పరిశ్రమ యేషుడనని వేరేచెప్పుకే? ఈ సందర్భములలో వేరుకనగ మొదలగు వస్తువులనుగూడ గూడ నూనెతీయు పరిశ్రమ యేర్పకటే శ్రేయస్కరము. నూనె కెప్పటికైనను గిరాకీ గాకమానదు. నిలవయుండి పోవుననుట కల్ల. గానుగిండి మాత్రము పశువులకును ఎరువుకను నెట్టనే యుపయోగపడగలదు ఇప్పుడు భారతమున విషయములను వినరించి లోకులకు జెప్పవలసిన విద్యావతుల పై ను మూల ధనసాధకులగు ధనవంతుల మీదను పడియున్నది. ఈ సందర్భములలో మద్రాసు మెయిలు పత్రిక మొకకొన్ని చిన్న పరిశ్రమలను సూచించుట మిక్కిలి యుపయోగకరము జర్మనీనుండి మనదేశములోనికి రు 10,50,000 ల బొమ్మలను ఆస్ట్రేలియానుండి రు 3,00,000 బొమ్మలను మనము కడచిన సంవత్సరము దిగుమతి చేసికొనినారము. ఆంగ్లభూమిగూడ జర్మనీనుండి సంవత్సరమునకు 1½ కోటి రూపాయల బొమ్మలను దిగుమతిచేసి కొనుచున్నది. బొమ్మలు చేయుట మహాకార్యము కాదు. వానికి విశేషగురు యంత్రములక్కరలేదు. మూలధనమును నచ్చెకట్టకు పరిశ్రమయు మనకు నూతనముగాదు. అయిన జర్మనీ బుద్ధి విజయోగించుకొనుటచేతను క్రొత్త క్రొత్తమోస్తరులను చేయటచేతను లోకపురుషులను కనిపెట్టుటచేతను తుదకు నీబొమ్మలవ్యాపారమునగూడ లోకమును ప్రమింపజేయగలిగింది. మనమును బుద్ధిమంతుల ప్రాతిమే యేల యీవ్యాపారమును చేజిక్కించుకొనరాదు. ఒకవేళ జర్మనీచేసిన సున్నితమగు బొమ్మలను గొన్నిటిని మొదట చేయనేకున్నాను విశేషము కష్టపడనిరీతిని పరిశ్రమను కడపుకు తగిన్ని సకలవాడుములను సాధించకొనవచ్చును. కావుననే మన సర్వేది యీ వ్యాపారశాఖాధికారు లీవిషయమును విమర్శించి ముగ్గు సుక ప్రకటనను వెలువరించి యీప్రకటనమింగినదని ప్రజలను హెచ్చరించియున్నారు. నవరాజధానికి మరికొన్ని ప్రకటనలుకూడతగునా కొదమగ్రాయుచున్నారు. కది సంవత్సరములకు పూర్వము మనదేశముకు జర్మనుండి రు 42,78,558 ల గాజులను రు 6,50,615 ల పూసలను దిగుమతి యగుచుండెడివి అందులో విశేష భాగము పంగదేశమే యుపయోగించెడిది. స్వశిరోద్రుగును ప్రారంభమైన వెనుక అచ్చుప్రేమ శిఖినిస్తోత నలముమునే ధరింప

నారంభించినారు నేటికి జర్మను గాజల దిగుమతి విపారముగా తగ్గిపోయింది. శిఖిపు గాజల పరిశ్రమ పంగదేశమున దినదిన ప్రవర్ధమున ముగుచున్నది. అక్కడికి శంఖు ముగిరాజధానినుండి లక్షలు లక్షలుగా నెగుమతి యగుచున్నది. దానిచ్చటను వినియోగించుకొని యీపరిశ్రమ నింకనుకభివృద్ధి పరచి మనప్రేమలను జర్మనీ ఆస్ట్రేలియాల గాజుమెకుల బరువునుండి తప్పింపవచ్చునగదా. బొత్తములకుగూడ నిరాజధానిగా లగినంత తగినన్ని విధముల యపకర్షవస్తుసంపత్తి గలదు లోహములు, కొమ్ము, దంతము, చిప్పలు అన్నియు పుష్కలముగా దొరకుచున్నవి. వీటికి కావలసినయంత్ర సామగ్రియు నెంతోవలెను కొంతవరకు వ్యాపారము యగుచునే యున్నది. అది బహుస్వల్పము. బుగుసుల విషయమునను కొప్పరినూనె యగునలెనునా వ్యాయమే జరుగుచున్నది. మనమెకాయపీచు తాళిబూజుని శర్మనీకిపోయి యచ్చటనుండి బుగుసులుగా దిగుమతియగుచున్నది. ఈపరిశ్రమయు నిచ్చట విజయమగుననుటకు చిహ్నములుగలవు ఇంతే? నునకప్పుడు తాహయితమగు మరియొక స్వశిరోద్రుమముకావలెను. నాడు రాజకీయ భ్రమలచే విప్పునుండిన స్వదేశోద్యమము నేడు రాజకీయ సాంఘాతిచే విజయమందవలసియున్నది. అప్పటికు తాహమిప్పుడు హైందవసోదరులు చూపకుండురేని ఉత్తమసమయము పోగొట్టుకొనినవారగుచును.

బెల్జియమున మరల మాండ్లము నెలకొనినది. ఈసరునది పడమటి భాగమున నింకను జర్మనుల స్వాధీనమున నుండుకొన్ని సరితరణపు కందకమాలవద్ద మాత్రము యుద్ధమగుచున్నది. తక్కిన చోట్ల మెక్కటియు గానరాదు. కాని విద్యంగపు ఇతర భాగములలో కొంత చలనము కానరచుచున్నది. జర్మనులు క్రొత్తదంశును వాస్తుకునకు ననువుచున్నారు. అల్సేసు సంగల సరురము జరుగగలదని యభిప్రాయము గలగు. న్యూపౌర్టు ఆర్మెటియరిను కరుసకూడ చెదరక స్థాయి యెనదిగాన మరల ఏమునకునునా తీవ్రతగాను పించినను చిత్రము కాజాలదు. తూర్పున రుష్యావారు జర్మనీ సైన్యములను పోలండులో నిలువజైచి వారికి తొందర కలుగ జేయుట కార్యముగా నుంచుకొనినారు ఈధముగా పడమటి రంగముపై బడు బలములను తగ్గించుటే వారిముఖ్యోద్దేశము. లోడ్సుపట్టణమునకు విశేషపట్టము కలిగినదని రూటరు తెలుపుచున్నాడు. జర్మనులొకట్టణమును స్వాధీన పరచుకొనినారను వదంతి కలదుకాని అది దృఢపడునరకును నమ్మ వీలులేదు. తుర్కీవారి యుద్ధనావమొకటి ఆక్సేయలోశమునకు దాకెళ్లనుగడచి. జపాను చక్రవర్తిగారు అచ్చటి రాజ్యాంగసభ ని ప్రమించుచు చేసినయవన్యాససాము వాస్తవపఠిసివది. ఉత్సాహభరితమును ప్రజల యుండలి విశ్వాసమును సూచించినయేయున్నది.

యధమునకు ముందు జర్మనీదేశమునకు నెగుమతియగుచుండెడివి యుద్ధకరణమునిచ్చట కొల్లుకొల్లుగానెలవయై పోయినట్టియు కొబ్బెరవారలకు తగినవి క్రయాంగణమును సాపాదించు నుదేశముతో మనసానిక ప్రభుత్వమువారు ఆస్తు, సెప్టాబు, అక్టోబరు మాసములలో ఇందొక్క ప్రభుత్వమువారి మూలమునను సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారి మూలమును ప్రయత్నము కొన్నిరి. అప్పుడు జరిగిన యంత్రప్రత్యుత్తరమును ప్రకటితమునుంవి. వాని ననుసరించి చూడ మనదిశపు కొబ్బెరకు కొంతమాత్రము ఇగ్లాండులో కలిగిట్లుండు ఇగ్లాండు అమెరికాలలో కలుగ నుండు

భాగ్యం దీనినందు 7:—శక్తివంతమగుడి వచ్చిన
 ఒకాళ్ళింకకంపేన వారిట్లు తెలుపుచున్నాడు.
 పోతెట్టు శాఖిశేయునున విషయమున భావోదయము వచ్చింపు
 చున్నాడు. పోతెట్టు శాఖిశేయ ప్రవృత్తికాలమున నీ తిరుగు
 వాటుగలిగెను. వీరి కార్యము జనులమున శ్రేష్ఠములుగను
 వచ్చియుండుములు గొన్ని టిలో, యిందులో నున్నాడు.
 పోతెట్టు గారి దండవవిషయమున విశేషము జన్మములుగను విశ్వ
 యము. అని నీవిత్ అందు విలిపిత్ నెట్లుపుట్టెను తెలిసి
 వచ్చును.

ఆర్థికము.

హంబట్టి జేసే సంరక్షణ. కొంటు టిస్సాగారి
యభిప్రాయము.

హంబట్టి మిలిటరీ కాలనీస్ కిట్లని తొలివచ్చెను. డిసెంబరు 8:-
హంబట్టిలోని హంబట్టి జేసే జోయియండినపుడు కొంటు టిస్సాగారు
హంబట్టి జేసే జేసే కలెక్షన్లు పవతుండ గాపాడుటకు మూడు
సేవలను బంపిసే గాని తాము నాయకుడుగనున్న
మంత్రివర్గము వారు హంబట్టి సామూల నియంత్రణనియించునని జర్మ
ను ప్రకటించినట్లుగా జేసేని యదా కెల్లునుండి వచ్చిన యొక
జానీ మూమున దెలియుచున్నదని మార్నింగ్ పోస్టుపత్రిక
సమాచారమిచ్చింది.

లండన్ వ్యాపారముల యుద్ధముల చర్యలు.

లండన్ డిసెంబరు 7:- ఇండియాలోని డెయిలీ క్రాంతి
ప్రతికారములలో నొక సోదరుడు లండన్
స్టాండ్ టైమ్స్ లో గలది పోయినట్లు. వీరికి నెంటుబర్
లో ముద్దా వేద్యులలో నున్న తన యన్న గారినుండి యాక్రింది
గాయకచ్చెను.

జర్మనీ.

ప్రతికారము యుద్ధమునుగూర్చి జర్మనీవారికి
గల భయము.

లండన్ డిసెంబరు 7:- పోర్చుగీసు నైనికలు ఈజిప్టు
నకును పాలస్తీనానకును సంబంధించినయు, తూర్పు ఆఫ్రికా
లోని సోమాలి లెన్జులలోను జరుగుచున్న యుద్ధము జర్మనీ
వారిని కొనినవారికి బూర్జువే ముగియుననియు జర్మనీవారి
తనమునాగు యుద్ధమునూర్చి డెన్మార్క్ లోగల్ గా ప్రతిక
సమాచారమిచ్చింది.

జర్మనీవారికి నష్టము.

సింగపూరు మిలిటరీ కాలనీస్ తొలివచ్చెను. జర్మనీవారి
కామములను వస్తువులపై బ్రకటించిరి. ఈజిప్టు ప్రకా
రము నష్టమైనవారిని నిదివరలోని సంఖ్యతోగూడిన
నిధి 498 మంది జర్మనులను మొత్తములేను. ఇందు
వస్త్రములపై 49 యింపు సాక్షులపట్టి 67 ను
బహుమతిల పట్టి 83 కిని కేరీ యుండలేదు. బహుమతి వారి
లో చాలమంది నష్టమైరి. వీరిలో 10వ పటాలములోని 20000
మంది వైకిలలో 1800 మంది స్టాండర్డులో బ్రిటిషువారిలో
బోరునపుడునష్టమైరి. జర్మనువారిముక్తయై ఆస్తియోవారి
యొక్కయు నష్టపుపట్టిలను బట్టిరాదగా కడచిన 4 మాసము
లందును గలటన లోజునకు 20000 మంది నష్టమైకట్లు లేకును.

కమాండరు బ్రిగ్గాడిని ఇక్కడ ప్రాదీకి గొంపోవుట

ఆంధ్రములోని టయము ప్రతికా విశేషమిట్లు దెలు
పుచున్నాడు. ప్రీడిక్ షేఫర్డ్ వైదినపుడు గాయముల
నిని పట్టుబడిన కమాండరు బ్రిగ్గాడిని బహుమతిలో ఇక్క
డ ప్రాదీకిటలో వైదిగా నుంచుటకు వీసికొనిపోయిరి.

లండన్ నవంబరు 11:- లండన్ స్టాండ్ టైమ్ వారు
ప్రముఖంగాంచిన పోరాటమునుగూర్చి నీవు చెదివియుండు
వు. కల్పనావర్తమును స్థానమును రక్షింప నియోగింపబడితిమి.
మాలో విశేషము నష్టమైన కలెక్షన్లు నిరాకరించగలిగితిమి.
నాకు కుడిచేయినుండి యొకగుండు మాపోయెను. క్రమ
ముగా చాగకున్నది. ఇక్కడ మమ్ములను జక్కగ నాడరిం
చుచున్నాడు. మొన్నటిదినము ప్రభాగారును గాడిగారు
దనుజేసి లండన్ స్టాండ్ టైమ్ లు గనబరచిన పరాక్రమమునకు
స్వయముగా వారి కక్షింపించిరి. మేము వైద్యులనుండి వెద
కినై నొకవత్తునుడినములు తెలిసియు. ఆమె ద తిరిగి పటాల
ములో చేరవచ్చెను. కలెక్షన్లు 48 గంటలుమాత్రమే
యడంబడిన జవాబుబుండి నుండును. మాపై ఫిరంగులు
ప్రేల్లుచుండుండగా జయమున పగలంతయు పోటగువరకు
పరుచుకొంటిమి. ప్రాంతగాపంపిన వైనికులతో కందకములు
నిండినపుడు మేము నీలమీదనే రాత్రి గంటలకు బయం
చింపు. అప్పుడు జర్మనీవారు రాత్రి 11 గంటలకు మువైబడి
తెల్లవారువకు బోయి. తెల్లవారిమీద కొంతమందిపైకులు
చుకు సహాయమునచ్చిరి. తెల్లవారుజామున ఒంటిగంటకు
నాకు ముక్కుకిరెగిరి. అప్పుడు నేను యెల్లెట్లో జెనుకకు
బోయితిని. కొంతవరికికంటలు తిరిగినవైములో 80 మంది
మాత్రమేయున్నట్లు దెలిసినది. కన్నులను ఉదయముననే

వెదలిపోయెను. మాకంతయు మృదయభేద్యముగనుండెను.
అయిననునష్టమైనవారు 300 కెల్కు డుండరనియు ఉద్యోగియు
తెప్పటియట్లు యెక్కువమంది నవ మెరనియు అనుకొను
చున్నార. మేము ప్రాన్స్ లో నున్న 6 వారములను కులాసా
గానుండినది. రాకపోకలు జరుగుచున్నట్లును వెనుకపారిను
సమీపమున నొక మాసమును బోలొనలో 10 లోజులునుంటిమి.

తురుష్క స్థానము

టర్క్-వారిక్రూసరునకు నష్టముకలుగుట.
పారిసు డిసెంబరు 7:- హమిడియాయు టర్క్-వారి
యుద్ధపులోడ ముందుగకి రాచుకొనుటచే దెబ్బతిగిలెను.
కాక్టాంటినోపొలును కష్టముతో జేరగలిగెనని సభాప్రభాలు
నుండి తొలివచ్చెను.

ఈజిప్టును ముట్టడించుట.

లండన్ డిసెంబరు 7:- డెయిలీ క్రాంతి కలు ప్రతికరు
కోపను హేగనునుండి యిటల తొలివచ్చెను. మరియొక
100 వేలమంది పంపినగాని టర్క్ వైద్యములు ఈ జిప్టును
జయప్రదముగా ముట్టడింపజాలవని వెల్లడించుచున్న జర్మను
ఉద్యోగులు తొలివార్తలనందిరి. టర్కులు కేవలము నీతి
చావ్యాములగు పనులను చేయుచున్నారు. వారు చేయుచున్న
దారుణములనుబట్టి ఆంగ్లేయుల చటికి వచ్చినచో ప్రజలాంగ్లే
యుల నువారకులనుగా భావించి సంరక్షముతో వారికి
స్వాతంత్ర్యమొసంగలరు.

దక్షిణహిందూస్థానము

నిలగిరి రైలువే.

అడ్డరులే డిసెంబరు 7:- అడ్డరులేనుండి అన్వైంటు
ప్రాఫిట్ మేనేజరుగారిట్లు తొలివార్తను పంపుచున్నారు:-
నిలగిరి రైలువేమీద 91 మైలుయొద్ద కొండవిరిగి పటాలమీద
కూలినది. బండ్లుమార్చి ప్రయాణికులను నేడుతీసికొనిపోవుటకు
వీలులేదు. కూలీరలన మెయిలు సంచలు పంపబడును.

కూనూరు డిసెంబరు 7:- కొన్నిరోజులనుండి, వర్
షము కొద్దిగ పడినను ఎడతెగకుండ కురియుచున్నది. గిన్న
రాత్రి రి దుక్కులును, ఆక్రిందటిరాత్రి ఆరుచుక్కులును పడి
నవి. దట్టుకు మబ్బులు పట్టుచున్నవి. తుంపరపడుచున్నది.
తూర్పుకనమలకు దిగువను చాలవర్షము కురిసినది. కూనూరు
మెట్టుపాలెం రయలమీద, వెల్లయరు, హిల్స్ వైపుననులకు
మధ్య రయలుపోవుటకు దొలిచినకొండ విరిగిపడినది. ఈ మట్టి
రాళ్లు మున్నగునవిదాకి కడ్డముగనున్నవి. గిన్న సాయంకాలము
కల్లీకోట వెళ్లునిత్తము బయలుదేరన ప్రయాణికుల బండి
ముందుకు వెళ్లుటకు వీలులేక తిరిగివచ్చినది. అడ్డరులేహిల్స్ వై
పుటకు మధ్య ప్రయాణికులు బండ్లుమార్చి వెళ్లుచున్నారు.
మాడుకోట లయినతరువాత సరాసరి ప్రయాణములు సాగ
వచ్చును. తూర్పుతీరమునుండి రావలసిన ప్రయాణికుల బండి
యంతరకును వచ్చి యుండలేదు. ఉదకమండలమునకు
బండ్లు వెళ్లును.

తరువాతి సమాచారము.

కూనూరునుండి అన్వైంటు ప్రాఫిట్ నూపరింపెండెంట్లు
గాట్లు తొలివార్తను పంపుచున్నారు:- 9-9 మైలుయొద్ద
రేవు (రివతేది) బండ్లునుమార్చి టపాలు తీసికొనిపోబడును.
తక్కినరైళ్లు యాదాని నడువవు.

సెర్కాద్విలో వరదలు.

సెర్కాద్వి డిసెంబరు 7:- సెర్కాద్వినుండి సి. లక్ష్మీ
నరసింహ అయ్యరు గాట్లు తెలియజేయుచున్నారు:- ఇక్కడ
వరదలవలన రైలువే కంటే కొట్టుకొని పోయినది. పోలీసు
సబ్ ఇన్స్ పెక్టరులు గోవింద అయ్యరు, రంగారాయరు గార్లు క్వీలను
ఎక్కువైనట్లు ప్రమాదము కలుగకుండ కాపాడిరి. రైలు
బండ్లు నడుచుటలేదు. ఇక్కడ వల్లెలలోనున్న వారిని గోవింద
అయ్యరుగారు రక్షించిరి.

కలకత్తా.

బారిసాలు కుట్రకేసు.

పరారీని దాచినదనుకు జేయించబడుట.
కలకత్తా డిసెంబరు 7:- బారిసాలు కుట్రకేసులో
పరారీయైన మద్దయిని దాచినదనునకై విచారింపబడిన ముగ్గు
రు బంగాళీలును కేసు జేయించబడిరి. వీరిలో నొకనికి రెండు
సంవత్సరముల కఠిన ఖయిరును, తక్కినవారికి, ఒక్కొక్క
సంవత్సరము కఠినశిక్షయు విధింపబడినది. కేసు విచారింపిన

మేజిస్ట్రేట్లు కేమిలుగారు, తీర్పులో నిట్లు వ్రాసిరి:- పరారీని
పట్టుకొనుటకు బారీచేయబడినవారంటు, రద్దుచేయుటలేదు
ఇంతియగాక పరారీ పట్టుబడు వరకు వారంటును అమలు
జరుపుటకై ప్రయత్నించబడినదని కేసులో రుజువైనది. బారి
స్టరు బి. సి. చటర్జీ గారి సాక్ష్యమును నమ్ముకుంటుటకు కార
ణము కనుపించదు. వారంటు రద్దుచేయబడలేదను విషయమును
ముద్దయిలు 48 గ్రహించియుండక పోవచ్చును. పరారీనదలి
వెట్టుబడునని దొరతనము పత్తువ్యాపారి యెన్నడును చెప్పి
యుండునని నేను విశ్వసించను.

రాజబజారు బాంబుకేసు

అప్పీలు విచారణ

కలకత్తా డిసెంబరు 7:- రాజబజారు బాంబుకేసు
అప్పీలును కేసు మోక్షోద్ద్యోగ న్యాయమూర్తులు ముఖర్జీ, రిచ
ర్డుసుగార్లు విచారింపుటకు ప్రారంభించిరి ప్రేలుడు పదార్థ
ముల కాసనముక్రిందను శిక్షాస్పృతి 1201 నక్ష నక్రిందను అ
పురము సెషన్స్ జడ్జిగారివలన అమృతలాల హోట్రా, మరిఅయి
దుగురు శిక్షింపబడిరి. అమృతలాలకు 15 సంవత్సరముల దీర్ఘ
పాంతరవాసమును తక్కినవారికిపదేసిసంవత్సరములదీర్ఘపాంతర
వాసమును విధింపబడినది. క్రిందికోర్టులో నొకమద్దయి విడు
దలచేయబడెను. ఈమద్దయి విడుదల చేయబడకూడదని
దొరతనమువారు అప్పీలుచేసిరి. ముద్దయలకు తగినంతశిక్ష
విధింపబడలేదని దొరతనమువారిక యుత్తరవునుకూడ పొం
దియున్నారు. ఇవియున్నియు నేకముగ విచారింపబడుచున్న
వి. విచారణ ఒకనెలపట్టును.

బంగాళా గవర్నరుగారి అతిథులు.

కలకత్తా డిసెంబరు 7:- బీహారు ఒరిస్సా రాష్ట్రముల
లెఫ్టినెంట్లు గవర్నరు, సర్ చాన్సులరులుగారును, డెయిలీ
దొరసానియు 17 వ తేదీని గవర్నరు మెంటు భవనమునకు దయ
చేయుదురు. బాంబయి గవర్నరు వెల్లెంగుడను ప్రభువు, వెల్లెం
గుడను ప్రభుతో 26 తేదీనవచ్చి నాలుగు దినములుందురు.

శత్రువులతో వ్యాపారము.

కలకత్తాలో దుకాణములను వెదకుట.

కలకత్తా డిసెంబరు 7:- కలకత్తాలో కొంగరువర్త
కులు శత్రువులతో వ్యాపారము చేసినవారి చెప్పపబడిన
సందర్భమున, ఒకబంగాళీ కంపెనీవారి కార్యాలయమును
పోలీసువారు శోధించి యెన్నియో కాగితములను తీసికొని
వెళ్లిరి. కలకత్తా నివాసుడుగ పరిగణింపబడిన ఒకజర్మను
వక్తకున్మీకింపెనీ కార్యస్థానమునుకూడ శోధించిరి.

బాంబాయి

యుద్ధము, హాజియాత్రికులు

బాంబాయి డిసెంబరు 7:- యాత్రికులను తీసికొని
వెళ్లిన లావోయను స్టీమరు కెప్తాను స్క్రిత్తుగారు, యుద్ధమా
రంభమైన పిమ్మట నాస్టీమరుకు తటస్థించిన విషయములను
గూర్చి బాంబే క్రాంతి కలు పత్రికాప్రతినిధితో నిట్లుచెప్పిరి.
యుద్ధము ప్రకటింపబడుటకు కొద్దిరోజులకు ముందుగ నీస్టీమ
రు జెడాలానుండెను. యుద్ధము ప్రకటింప బడిన మరునాటి దిన
మున జడ్డాలా బ్రిటిషు రాయబారియగు డాక్టరు ఆల్బరు
గహమను గారిని టర్క్-యొద్దొక్కట కట్టుకొని. నేను నూ
చించిన మీదట మాస్టీమరు యజమానునియగు కంగార్వోగారు
టర్క్ కాన్సిలు జనరలు గారితో మాటలాడి డాక్టరు గహమ
నుగారిని విడిపించిరి. పిమ్మట డాక్టరు గహమనుగారు సకు
టుంబముగ మాస్టీమరుమీద బయలుదేరి బాంబాయికి వచ్చి
చేరిరి. యుద్ధము ప్రకటింపబడగానే జడ్డాలాని జనులు మ
క్కాకు పోవుటకు ప్రయత్నపడెనాగిరి. జడ్డాలా రెండు సం
వత్సరములకు సరిపడు భోజన సామగ్రిలు గలవట. కాన కిరస
నాయిలు, బియ్యము, పిండి మున్నగు వానిని యెంతెల
మీద వేసి పంపుచుండిరి. గంటగంటకును ఒంటెలబిడారులు
సగవులను వేసికొనిపోవుచుండెను. ఇటలీ హోండు రాయ
బారులు తప్పకక్కిన రాయబారులందరును వెంటనే అటనుండి
వెదలిపోయిరి. బ్రిటిషురాయబారి కార్యస్థానపు తాగములు
యిటలీరాయబారి కప్పగింపబడెను. మాస్టీమరు జడ్డాలానుండి
బయలుదేరునకి బ్రిటిషుయుద్ధనావ అంగ్లవర్తకనావలను సంర
క్షించుకొనకు నౌకాశ్రయమునకుటైట లంగరు వేసియోండెను.
బాంబాయి స్టీమరులు 6 మాత్రమేగాక హోట్టస్టీమరులు 6 ను
డచ్చిస్టీమరులు 2 నుగూడ యాత్రికులను మరలజావాకు కొని
పోవుటకు నౌకాశ్రయమునందుండెనుగాని యుద్ధప్రకటన సమా
చారము తెలిసినవెంటనే ఆస్టీమరులన్నియును నౌకాశ్రయ
మును విడిచిపోయెను. బాంబాయి స్టీమరులు మాత్రమేకదల
కుండనుండెను. మాస్టీమరు జడ్డాలానువిడుచుటకు పూర్వమే

ఈస్టియరు యాన్త్రులతో జడ్జానుండి బయలుదేరవచ్చు చున్న దిగాన, శత్రువులస్థిమరులు దారినల్లినను దీనికపాయము చేయ గూడదని" ట్కాన్సలు జనరలుగారిచేత నొకప్రకటనను వ్రాయించి పుచ్చుకొంటిరి. అక్కడనింకను 80 కేల మందియాన్త్రులు ఉన్నారు. వారిని హిందూదేశ మునకును ద్రోయిల్లు పెటెలమెంటులకును కొనిపోవుటకు స్థిమరులు కావలసియున్నది. వారిని ఎట్లుతీసికొని పోగలనో తెలియకుండునున్నది.

మెయిలు స్థిమరు.

బొంబయి డిసెంబరు 7:— నవంబరు 21వ తేదీటపాలు వేసికొని ఇంగ్లండునుండి బయలుదేరిన కేలిఫోనియాను మెయిలు స్థిమరు రేపు శుక్రవారము సాయంకాలము 2, గంటలకు బొంబయి చేరవచ్చును.

హిందూదేశ పరిశ్రామిక సభ.

బొంబయి డిసెంబరు 7:— ఈమాసములో చెన్నపట్టణ మునందు జరుగనున్న హిందూదేశ పరిశ్రామిక సభకు ఆధ్యక్షులుగనుండుటకై మానసియులగు, సర్ ఇబ్రహీము రహీము తుల్లాగారిని కోరికొని, వారికి జేహత్తి సరిగలేనందున వీరీపద విని, అంగీకరించలేదు. ఈసంగతిని సన్మానసంఘపు ఆధ్యక్షు నకు తెలియజేసిరి.

ఛాబిలుదాసుగారి మరణము.

బొంబయి డిసెంబరు 7:— శరీరవారమునాడు ఛాబిలు దాసు లాలూబాయిగారు చనిపోయిరి. వీరి వయస్సు 77 సం వత్సరములు. వీరు జేమ్సుమాకింటోపు కంపెనీలో భాగస్వాము లు. చాలకాలము కేవుదళారీగనుండిరి. వీరినియో కంపె నీలకు డైరెక్టరులుగ పనిచేసిరి. చనిపోవు కాలము ఎంతైన లైఫ్ ఇన్ సూరెన్సుకంపెనీ డైరెక్టరులకు ఆధ్యక్షులుగ నుండిరి.

బిల్లిమోరియాగారి మరణము.

బొంబయి డిసెంబరు:— పార్సీ మతస్థులగు బోమనాజీ, బిల్లిమోరియాగారు చనిపోయినట్లు తెలియుచున్నది. వీరు క్రికెట్టు ఆటలాండు ప్రసిద్ధి కెక్కియున్నారు. క్రికెట్టులైన పాటియాల మహారాజుగారి కార్యవాహకవర్గములో వీరు కొంతకాలము పనిచేసిరి.

లాహూరు

పంజాబు లెఫ్టినెంటుగవర్నరు.

లాహూరు డిసెంబరు 7:— మాన్సా, నియాలుకోట, పానూరు, గర్జీనువాలాలో తిరిగిపర్యటనను చేయుటకు పంజాబు లెఫ్టినెంటు గవర్నరుగారు లాహూరులో బయలు దేరిరి. వీరు 16-వ తేదీని లాహూరు వచ్చెదరు.

పంజాబు హైకోర్టు.

లాహూరు డిసెంబరు 7:— పంజాబు హైకోర్టును హైకోర్టుగ మార్పు విషయమై సర్ మెకేలు ఓడ్యయరుగారు, ఉభయ పక్షముల ఆధిప్తాయములను హిందూదేశ ప్రభుత్వము నకు తెలిపిరి. సివిలు అండు మిలిటరీ కేజిట్టు ప్రతీక వాకొను చున్నది.

శిల్పి.

సిక్కిము మహారాజుగారు.

చని పోవుట.

డిల్లీ డిసెంబరు 7:— సిక్కిము మహారాజుగారు వాత ముచేసి శనివారము చని పోయిరి.

వాణిజ్య కార్యదర్శి.

డిల్లీ డిసెంబరు 7:— హిందూదేశపు ప్రభుత్వము వారి వాణిజ్య పరిశ్రామిక శాఖలో కార్యదర్శిగ ఎక్సోవేరుగారి తరువాత లోవుగారు పనిచేయుదురు. లోవుగారు మధ్య పరగ జాలకు వ్యవసాయశాఖాధికారిగ నున్నారు.

నైన్య నష్టములు.

డిల్లీ డిసెంబరు 7:— ఫోర్సులెబ్బయము ప్రాంతమున నష్టమైన నైనికుల 25 వ పట్టి.

యార్దములో నుడిసినవారు.

లెఫ్టినెంటు. డి. పాను. సుబేదారు, కున్వీనుబేదారు

నెవీరాయి. సుబేదారు వైద్యనాథసింగు సి.ఆర్. డబ్ల్యూమార్టి మరు. సుబేదారు ఇన్స్పెక్టరు ఖాను కెప్టెనుమార్టిన్. జమాదారు కులాలసింగుతపాలీ. సుబేదారు నజీరుసింగు. లెఫ్టినెంటు కన్నులుపెన్నరు. సుబేదారుమేజరు వైదనుసింగు అధికారి.

గాయములు తగిలినవారు.

కెప్టెను ఆల్బర్టుసన్, జమాదారు ఇషరు సుబేదారు రాం రాఘులు జమీదారు ఇంచారాయి. జగులాలు. జవాబు లాలు కెప్టెను క్రొస్కు. సుబేదారులు యుదీరసింగు శాంతి సింగు కెప్టెను ఆర్టెను సుబేదారులు సయ్యదు గులు ఆల్బులు ఆలీ గుజరుసింగు. సుబేదారులు హమ్మతు. దాదాఖాను. సుబేదారు మేజరుమేరాంసింగు జమాదారు బహదూరు జేలే మేజరుకానెల్సు. సుబేదారు హోల్వోహజ్జీక్షేత్రీ జమీదారు హిమలాలుక్షేత్రీ లెఫ్టెనెంటు మర్రె.

కనబడినవారు.

కెప్టెను పోను, మేజరువార్డెలు, జమాదారు కెర్ మాలు సింగుసుబేదారుభక్తసింగురానాజమీదారు అజుసింగురావా.

స్త్రీపరీక్షలు.

“స్త్రీపరీక్షలొగపుస్తకభాండాగారము పక్షమున 1915 అక్టోబరు నెలలో జరుగు పరీక్షకు పఠనీయగ్రంథములు. మొదటిభాగము.

1. సాహిత్యము— (1) హరిశ్చంద్రసాహిత్యము (పద్యకావ్యము) శింకరికవి విరచితము. చతుర్థాశ్వాసము మాత్ర ము చదువవలెను.

(2) భారతసారము (వచనకావ్యము.) నాగపూడి కుప్పసామయ్యగారి విరచితము. మొదటి నుండి ఉద్యోగపర్యమువరకు జదువవలెను.

II శాస్త్రము.— భూగోళశాస్త్రము. చెన్నరాజ్య భాగము. కే. వీరరాఘవాచారిగారి విరచితము. మొదటినుండి 79 పేజీలవరకు (జేతసంపదవరకు).

లేక జంతుశాస్త్రము. కొల్లేటి సీతారామయ్యగారి విరచితము. 92 పేజీలవరకు (పక్షులచివరకు). రెండవభాగము.

1. కావ్యరచన.— సర్వసాధారణముగ నందరకు తెలి సినయేదైన కథకాని, చరిత్రగాని, యువన్యాసముగాని సొంత మాటలతో వచనమువ్రాయుట.

2. సాహిత్యము.— రెండవభాగము: కు వచ్చువారు మొదటిభాగమునందలి సాహిత్యము: కు నిష్ఠయింపబడిన గ్రం థములుకూడ జదివి దానికికూడ పరీక్షకు రావలయును.

ఇందు మొదటిభాగము (సాహిత్యము, శాస్త్రము, గణి తము) ఒకపరీక్షగను, రెండవభాగము (కావ్యరచన, సాహిత్య ము) వేరొకపరీక్షగను మొత్తము రెండుపరీక్షలుగ గావింప బడును. పరీక్షార్థి నలు ప్రత్యేకముగ మొదటిభాగమునకుగాని, లేక రెండవభాగమునకుగాని, లేక రెండుభాగములకు గలసి గాని పరీక్షకు రావచ్చును.

ఈపరీక్షయందు కృతార్థులయినవారికి రూ॥ 116 లు చిలుక గల 6 వసూరుతు లియ్యబడును.

హిందూ స్త్రీలలో నే కులమువారు గాని ఏ వయసు గలవారు గాని యీ పరీక్షకు రావచ్చును. ఈ పరీక్ష రాజ మహేంద్రవరములో మాత్రమే జరుపబడును. ఇతర గ్రామ ములలోని స్త్రీలు వచ్చుట కభ్యంతరము లేదు. దరఖాస్తు పత్రములు 1915 సం॥ ఆగష్టు 15 వ తేదీ లోపున నందు నట్లుగ కార్యదర్శిగారికి బంపవలయును. ఇంకను దీనిని గమ నించి సంపూర్ణముగ తెలిసికొన గోరువారు కార్యదర్శిగారికి వ్రాసికొన్నచో పోస్ట్ విధానమును దెలుపు పత్రము పంప బడును.

వై గ్రంథము ల్నయు రాజమహేంద్రవరములో ఆర్య పుస్తకాలయమున వెలస దొరకును.

సర్పాపురము తాలూకాభివృద్ధి సంఘము

ఆంధ్రస్త్రీల బహుమతి పరీక్షలు.

కృతార్థులైనవారికి గతసంవత్సరము 18 బంగారు పత కములు, 10 వెండి పతకములు, 100 రూపాయల పుస్తకములు పంచివెట్టబడెను. హిందూ స్త్రీలందరను జాతీయోగాని, కుటుంబసత్కారగాని, నిమిత్తము లేకయే పరీక్షకు రావచ్చును. తపోలాసీనులైన ప్రతిగ్రామమును పోష్ట సలముగానుం డును. కావలసినవారికి దరఖాస్తుపత్రములు డిశంబరు నెలలో పంపబడును.

1915 ఏప్రిలులో జరుగు పరీక్షకు పఠనీయ గ్రంథములు. సాహిత్యము:— 1. పద్యకావ్యము; ఆహ్వానము. శ్రీమతి కొటికల పూడి సీతమ్మగారిది వె॥ 0-4-0 2 వాచము; 1. కర్పూరమంజరి. మ॥ చిలకమర్తి లక్ష్మీ నరసింహము గారిది. 0-8-0.

2. సంస్కృత నాటక కథాసారము ప్రథమభాగము: 1, 4, 6, కథలు మాత్రము. మ॥ క్రొత్తపల్లి నూర్యారావు గారిది. 1918 సం॥ స్కూలుప్రైవేటుకు పఠనీయగ్రంథము.) 0-8-0.

3. వ్యాసమువ్రాయుట:— శతగ్రంథముల నమనరిం చిన విషయముల గురించియు స్త్రీలకుపయోగించు వివిధ విషయముల గురించియు (స్వహింసార్యాకాశత్వము, పాతివ్ర త్యము, శుశోవణ మొదలైనవి) వ్యాసములు వ్రాయుట.

గణితము:— ఏగణిత పుస్తకమునైన నుపయోగించి; సంఘమువారిచే నిర్ణయింపబడిన విషయములు నిరూపితం నే నేర్చుకొవలెను.

శాస్త్రము లేక చరిత్ర.

కృతశాస్త్రము. 0-7-0. లేక చంద్రుడు ప్రవృత్తవర్తి. 0-12-0. ఈరెండును శ్రీవిజ్ఞానచంద్రికా మండలివారిది. వీనిలో ఏదియొకయొకటి మాత్రమే చదువవలెను.

ఇంకను వివరము తెలిసికొనగోరువారు ఈసంఘకార్య దర్శిగారికి వ్రాయవలెను. దిగుమర్తి కోదండరామస్వామి. బి. ఏ., కార్యదర్శి.

గుంటూరులోని ఆర్యవైశ్యవేదపాఠశాలవర్తమానము నందనేకలోపములు గలవనియు, వారిని సవరించుట ఆర్యా వశ్యకమనియు గుంటూరుపురవాసియొకరునుూచించుచున్నారు.

యథార్థముగ ప్రముఖులించినను నిర్ణీతపరీక్షలందు కృతా రులయినవారు దొరకనపుడు విద్యాశాఖాధికారిగారు తమ క్రింది యుద్యోగులను రెండు సంవత్సరములవరకు కుద్యోగ భర్తానూత్ర నిష్పంధములనుండితొలగించి వారిని యాయుద్యో గముల నుంచవచ్చునని ప్రభుత్వమువారాజ్ఞాపించిరి.

సేలంజిల్లా, హోనూరు తాలూకా కెలమంగలం నివాసి యగు ఓబయ్య గౌడు ఎడ్వేట్ నాశమైన సందర్భమున వచ్చి టివారలకు చక్కెర పంచివెట్టెను. మతీయు నాగ్రామమందలి ప్రముఖులు గలసి యుద్ధనిధికి వందరూపాయలొకట చంకాలు ప్రోగుచేసిరి. ఆయురియండా బాలగోపాలము ప్రజలెల్లరు, జేతమునం దితరచోట్లయందలి ప్రజలవలెనై, శ్రీవాణ్ణి ప్రభువు గారికి విజయము గోరుచు ప్రార్థనలు గావించుచున్నారు.

కొండవిరిగిదారికి అడ్డముగవడుట.

కూనూరు డిసెంబరు 8:— తూర్పుకనుమలయొద్ద కోడ్డు మీద కొండవిరిగి అడ్డముగవడుటవలన, ఆహారపదార్థములను తీసికొనివచ్చుచున్న కొన్ని బండ్లు ఆగిపోవలసి వచ్చెను. మండే యొద్ద ఆహారపదార్థముల భరణ హెచ్చిసెడి.

తామర తైలము

తామర ఒకవిధమైన పురుగులనలన చర్మము మీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, లోచర్మములో గాని, గోళ్లలోగాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను 2, 3 భేదములు గలవు. తీట, దుంద, ఏనుగుగజ్జి మొదలగువానికి మంచి మందు. అనేక సంవత్సరములు, మానములు బాధ పడినవారు దీనినలన తతణమే సుఖమును పొందిరి. వేలకువేలు డబ్బాలు విక్రయము. వెల 1-కి 0-6-0

క ఫ వ రి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 ని. పి. సహా రూ 1-4-0.

దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతవలన ఏ ర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. 1. శ్వాసము వలన ఏర్పడుదగ్గు, 2. శీతకాలమున ప్రబలింపు దగ్గు, 3. శ్వాసకోశముల నూత్నసాశములందు ఏర్పడుదగ్గు, 4. ఉబ్బసము, 5. క్షయదగ్గు. దగ్గుకునేమింపవలసిన మందు దగ్గువిధమునుబట్టియుండును. శ్వాస స్థిలి కూతలు ఎగిరొప్పు ఆయాసము మొదలగు కఫరో గములు శ్వాసకోశముల నూత్నసాశములయందు ఏర్పడు బొగ్గుపులుసువాయువు స్థిరలో ప్రాణవా యువునకు మూరనందున కలుగును.

అమృతాంజనోగ్రో, 6 తుంబుకెట్టినిధి, మద్రాసు.

కాకినాడ. జిల్లా సంఘము గా మారుటను కటర్ని.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GERMAN LOSSES 20,000 A DAY.

Russian Objective in Poland.

THE OPENING OF THE JAPANESE DIET.

(REUTER'S AGENCY.)

The position at the central theatre is not changed. There appears to be almost a lull in the Belgian field. Except the fight at a few trenches which the Germans still hold on the left bank of the Yser we do not hear of much more. But there really appears some little stir in other parts of the battle ground. German troops are being marched into the Vosges. Heavy fighting is expected in Alsace. It may not be a surprise if we may hear erewhile that once more the Aisne line has become the field of active operations since the Nieuport-Armentiers line is practically another stalemate. In the East Russia's objective is described as keeping the German in Poland in order to harass him and relieve the burden on the western theatre. A Turkish Cruiser is reported to have been damaged. The Japanese Diet has met and the Emperor's speech is all that it ought to be.

GREAT BRITAIN.

The King Visited All Troops. A Court Circular.

LONDON, December 7.
A Court circular says that King George, on His visit to France was able to see practically all troops except those actually in the trenches. His Majesty visited the headquarters of all army corps and divisional commands and many base and field hospitals. Maharajah Sir Perta Singh and the Maharajah of Bikaner were in attendance on the King.

India's work in the War. Sir George Reid's Speech.

LONDON, December 7.
Speaking at a recruiting meeting Sir George Reid, Australian High Commissioner in London said that the grandest proof of the glory of Empire was the fact that Indians were now face to face with the spoilers and bulwark of Europe.

Mr. Runciman's Forecast.

LONDON, December 7.
Mr. Runciman in a speech in London, yesterday, said that the one army on the Continent, which was monthly growing stronger, was the British Army. He confidently believed that early next year we should have a sufficient force on the Continent to turn the tide and sweep out of Belgium the enemy's forces which had devastated it. Germany, before many weeks, might experience an invasion.

The Irish and Recruiting.

LONDON, December 7.
Mr. Redmond, in a speech at Tuam, quoted official figures showing that on November 20th there were 89,000 Irishmen, including 52,000 Catholics in service with the colours, excluding the thousands recruiting in Great Britain and with the Dominions' forces. When war broke out 53,489 Irishmen enlisted, including 16,442 Nationalist Volunteers. Moreover, the Irish Brigade would shortly be completed, manned entirely by Irishmen with the word "Ireland" as a badge on the cap.

The Wounded at Glasgow.

Suffering Mainly from Frostbite.

LONDON, December 7.
Out of a hundred men wounded who arrived at Glasgow fifty-six were suffering from Frostbite.

British Casualties.

Killed.

LONDON, December 7.
Second-Lieut. Moore, Sussex; Captain A. R. Peel, South Wales Borderers; Lieut. D. Philby, Dublin Fusiliers.

Died of Wounds.

Captain Wood, East Yorks.

An Engagement.

LONDON, December 7.
The daughter of the late Earl of Minto Lady Eileen Elliot is engaged to Lord Francis Scott.

The British Trade.

Statistics for November.

LONDON, December 7.
Decreases in imports in Great Britain in November amounted to £ 1,24,80,000 and in exports to £ 2,01,54,569. Increases in imports were in food and drink and tobacco totalling five and a half millions. Decreases in raw cotton was nine millions and wool 7,74,000. Only increase in exports was in grain and flour £ 13,687. There were decreases in manufactures of cotton £ 49,02,000 and wool £ 15,23,158.

FRANCE.

A Paris Communique.

LONDON, December 7.
PARIS.—A Communique issued this afternoon says.—In the region of Yser we continue to attack a few trenches which the enemy has retained on the left bank of the Canal. There is nothing to report in the regions of Armentieres, Arras, Oise, Aisne and Argonne, unless it be generally speaking the superiority of our offensive. Our heavy artillery has gained very marked advantage over the enemy's artillery in Champagne. There is nothing new in the Eastern theatre where the position is maintained.

A PARIS BULLETIN.

LONDON, December 6.
A Paris "communique" issued this afternoon says that near Ferryman's House, our heavy artillery has destroyed a small German fort. The enemy vainly endeavoured to retake Woldendrat.

There was absolute calm on the remainder of the northern front, as also on the Aisne. Our heavy artillery was most active in Champagne and replied successfully beating the enemy's batteries.

The sapping war continues in Argonne. We continue to advance slowly, repelling all the enemy's attacks. We have also progressed south-east of Varennes, where the German artillery was reduced to silence. There is nothing noteworthy to report on the rest of the front.

LONDON, December 7.
Later—A communique published in Paris last night said that there was nothing further to report.

Heavy Fighting Expected.

A Serious Engagement in Alsace

LAHORE, December 7.
The following is a "Civil and Military Gazette" special cable.—London 5th December.—The Copenhagen correspondent of the "Central News" says—A Berlin message states that heavy fighting is expected soon in the Vosges. Great numbers of German troops have been marching from the Rhine to the Vosges.

The Berne correspondent of the "Central News" says:—There have recently been many signs of renewed activity in Alsace where the French have been steadily improving their position and capturing strategic points along a wide front. The Germans in that region have been heavily reinforced and after some days of scattered fighting a serious engagement began yesterday.

RUSSIA.

The Russian Objective in Operations.

To Relieve Pressure in Western Theatre.

PETROGRAD, December 7.
The "Morning Post's" Correspondent in Petrograd says that the Russians have at present no desire to drive the Germans across the frontier. They wish to keep them.

TELEGRAMS.

in Poland to destroy them if possible or in any case, to compel them to bring increasing reinforcements and thus relieve the Allies in the Western Theatre. The Germans in Poland are now as strong as they were at the outset, though they have lost half of the original numbers.

Situation on Saturday.

No Modification.

PETROGRAD, December 7.
An official announcement says that there was no essential modification in the situation on Saturday. Fighting continues and German attacks have been repulsed.

Reported Fall of Lodz.

Lacks Confirmation.

LONDON, December 7.
A report has been circulated in Germany that Lodz has been occupied. It lacks confirmation but Reuter's Correspondent in Petrograd says that many houses in the main street have been destroyed. A shell wrecked the gas reservoir and the conflagration lit the town. The inhabitants are suffering great hardships, owing to shortness of supplies.

SERVIA

Servian Successes.

Austrian Repulses.

NISH, December 7.
It is officially announced here that the Servians have everywhere repulsed the Austrians and have taken 24,000 prisoners including two Generals and four complete batteries.

GERMANY.

Germany's Fear as to African Operations.

The "Berliner Tagelblatt's" Views.

LONDON, December 7.
The "Berliner Tagelblatt" admits that the German Government fears that Portuguese troops may be sent to Egypt and Palestine and also that campaigns in East and South-west Africa may be ended sooner than was expected in Germany.

German Casualties.

Heavy Official Lists.

LAHORE, December 7.
A "C. and M. Gazette" cable states—The "Times" Copenhagen Correspondent says—The latest German official casualty lists raise the total to 658,483, not including 69 Wurtemberg, 67 Saxon, 88 Bavarian lists. The Bavarian losses have been very heavy. The 10th Regiment consisting of 30,000 men lost more than 16,000 against the British in Flanders. An examination of the German and Austrian lists show that the average daily loss during the last four months was about 20,000.

Commander Briggs's Internment.

Conveyed to Ingolstadt.

LONDON, December 7.
The "Times" Amsterdam correspondent says that Commander Briggs who was wounded and captured during the raid on Friedrichshafen has been conveyed as a prisoner to the fortress of Ingolstadt in Bavaria.

Hungary and the War.

Count Tisza's Statement.

A "C. M. Gazette" cable states—December 6th.—The "Morning Post" says that according to a letter from Budapest, Count Tisza told the Kaiser during a recent visit to Germany that his (Count Tisza's) Cabinet would have to resign unless three Army Corps were sent to defend Hungary from invasion. (Censored.)

TURKEY.

Turkish Cruiser Damaged.

Reaches Constantinople With Difficulty.

PARIS, December 7.
A Telegram from Sabastopol says that the Turkish Cruiser "Hamidieh" has fouled a mine and was so seriously damaged that she only regained Constantinople with difficulty.

The Attack on Egypt.

German Fears of its Failure

LONDON, December 7.
A Copenhagen message to the "Daily Chronicle" says that German officers in Palestine have telegraphed that unless a hundred thousand more men were sent, the Turkish Army would be unable to attack Egypt successfully. The Turks are demoralised and are committing such depredations that the British would be welcomed as liberators.

TELEGRAMS.

JAPAN

The Japanese Parliament Opened.

The Emperor's Speech.

LONDON, December 7.

To-day, the opening of the Diet to-day was most brilliant. The Emperor in his Address said that he was happy to announce that the growing cordiality of the alliance with Britain and the Ententes with France and Russia had been cemented at the present critical stage by stronger bonds of amity. Peace in the Orient was gradually being restored but the great war was not yet ended. His Majesty concluded "We rely on the loyalty and bravery of our subjects in our wish to attain the final object as quickly as possible."

THE COLONIES.

De Wet's Fate Discussed.

Keen Controversy Expected.

LAHORE, December 7.

The following is a "C. and M. Gazette" cable:—An Exchange Company's telegram from Capetown says:—The ultimate fate of De Wet is being freely discussed. The rebellion was largely due to his prestige. Some of the best Dutch families are in Tourcoing (Trouble) owing to his proceedings. Considerable controversy is certain to arise regarding his punishment.

INDIAN TELEGRAMS.

DELHI.

Sikkim Maharaja Dead.

DELHI, December 7.

The Maharaja of Sikkim died on Saturday from a sudden illness following on a chill.

New Commerce Secretary.

DELHI, December 7.

Mr. Low, Director of Agriculture, Central Provinces, succeeds Mr. Enthoven as Secretary to the Government of India, Commerce and Industry Department.

The Roll of Honour.

The following are the names of officers in the 25th list of casualties reported from France and Belgium:—

Killed in Action.

34th Poona Horse—Lieut. De Pass. 5th Jats—Subadar Kanhai and Subadar Nebi Ram. 9th Bhopal Infantry, Subadar Baljath Singh. 10th Jats—Capt. C. R. W. Mortimer, (previously reported missing) 20th Punjabis, Subadar Inat Khan. 34th Sikh Pioneers—Capt. Masters (previously reported missing) 1st-39th Garhwal Rifles, Jemadar Kushal Singh Takuli. 5th Vaughan Rifles, Subadar Wazir Singh.

5th Scinde Rifles—Lieutenant Colonel Fenner. 1st-9th Gurkha Rifles—Subadar Major Bidan Singh Adikari.

Wounded.

34th Poona Horse—Captain Alderson. 1st Sappers Jemadar Ishar. 6th Jat Light Infantry, Subadar Ram Rhagat, Jemadars Ichha Ram.

Jag Lal and Sahib Lal. 15th Ludhiana Sikhs—Captain Crowse. 34th Sikh Pioneers—Subadars Inder Singh and Sant Singh.

29th Garhwal Rifles—Capt. Orton, previously unofficially reported.

10th Vaughan Rifles—Subadars Saiyid Gul Abdul Ali and Gular Singh.

30th Pioneers—Subadar Hashmat Dad Khan and Subadar Major Sharam Singh. 2nd Gurkhas Jemadar Dandur Chale.

2nd-8th Gurkhas—Major Cassels (previously reported wounded now reported admitted into hospital not wounded)

1st-9th Gurkhas—Subadar Harihoj Khattri and Jemadar Himabai.

Khattri. 2nd-9th Gurkhas—Lieutenant Murry.

Missing.

3rd Sappers—Capt. Paris reported prisoner of war in Germany.

1st-30th Garhwal Rifles—Major Wardell.

2nd-30th Garhwal Rifles—Jemadar Khershal Singh

1st-3rd Gurkhas Subadar Bhakt Sinah Rana.

3rd Gurkhas—Jemadar Ajab Singh Thapa.

CALCUTTA.

The Rajabazaar Bomb Case.

Appeal Hearing Begun.

CALCUTTA, December 7.

At the High Court to-day, Justices Mukherjee and Richardson commenced the hearing of appeals in the Rajabazaar bomb case. In this case Amritlal Hazra and five others were convicted by the Sessions Judge of Alipore under Section 4(A) of Explosives Substances Act and Section 120 B of the Penal Code (Conspiracy), who sentenced Amritlal to fifteen years' transportation and the rest to ten years' transportation each. In the lower Court one accused was acquitted and the Government appealed against his acquittal. A rule was also issued on behalf of the Government for inadequate sentences. Both the appeals and rule were heard together and the case will last about a month.

TELEGRAMS.

The Barisal Case Sequel.

Magistrates' Judgment.

CALCUTTA, December 7.

Three Bengalis accused of harbouring a Barisal case absconder were sentenced in the Police Court to-day, one to two years and the others to one year's rigorous imprisonment. The Magistrate Mr. Carrell found that the warrant against the absconder had not been withdrawn, but on the contrary it had been amply established that continuous vigorous attempts were being made to execute it up to the time of the arrest. There was no reason to disbelieve the evidence of Barrister B. C. Chatterjee. It is possible there was misunderstanding. The Magistrate did not believe that Counsel for the Crown ever gave assurance regarding the absconder.

Bengal Governor's Guests.

CALCUTTA, December 7.

Sir Charles and Lady Bayley arrive at the Government House on a short visit on the 17th instant. Lord and Lady Wellington arrive on the 24th instant for four days.

Trading with the Enemy.

Calcutta Searches.

CALCUTTA, December 7.

In connection with the allegations of trading with the enemy the C. I. D. have searched the office of a firm of Bengali general merchants and removed numerous papers. The premises of a German merchant, now naturalised, and his private residence had also been searched.

BOMBAY.

Turkish Action at Jeddah.

A Pilgrim Ship Officer's Experiences.

BOMBAY, December 7.

In the course of an interview Capt. Smith, Master of the pilgrim steamer "Lawoe", related his experiences at Jeddah after the declaration of war to the "Bombay Chronicle." The "Lawoe" has been at Jeddah some days before the war was actually declared. The day after the declaration of war, Dr. Abdur Rahman, British Consul in Jeddah, was arrested by Turkish Officials, but on the suggestion of Capt. Smith, Mr. Kandwani, owner of the "Lawoe" saw the Turkish Consul General and had Dr. Rahman released. Dr. Rahman and family then returned to Bombay on board the "Lawoe". It appears according to Capt. Smith that immediately after the declaration of war people in Jeddah began to make preparations to leave the town for Mecca. There were said to be in Jeddah stores of rice to last for two years and caravans of camels were leaving the town hourly laden with Kerosine, rice flour etc. All other Consuls except Dutch and Italian had left the town immediately and the keys of the British consulate were given to the Italian Consul. When the "Lawoe" left, the Government vessel was at anchor outside the harbour to protect British shipping. In addition to six or seven Bombay steamers then in port there were five Holt and two Dutch ships at Jeddah waiting to take back pilgrims to Java, but on the declaration of war, the Dutch and Holt steamers cleared out of the harbour. Bombay vessels hung on, however. Before he left, Capt. Smith obtained a declaration from the Turkish Consul General saying that he had left Jeddah with the pilgrims and was to be given a safe conduct if he fell in with the enemy's ships. Capt. Smith also stated that ships are wanted there to take pilgrims who numbered nearly 30,000 back to India and Straits Settlements and there was doubts as to how they were going to get them away.

Indian Industrial Conference.

Sir I. Rahimtullah Declines Presidentship.

BOMBAY, December 7.

The Hon. Sir Ibrahim Rahimtullah was offered the Presidentship of the ensuing Industrial Conference at Madras but is obliged to decline thankfully on considerations of health and has wired to the effect to the Chairman, Reception Committee.

The Outward Mails.

BOMBAY, December 7.

The P. and O. steamer "Caledonia" with the outward mails of the 21st ultimo is expected to arrive in Bombay at 2 P. M. on Friday next.

Obituary.

BOMBAY, December 7.

The death occurred on Saturday of Chabildas Lalubhai at the age of 77. The deceased was the senior partner in the firm of Messrs. James Mackintosh and Co. and for many years leading freight broker in Bombay. He was Director of several mercantile concerns and was up to the time of death Chairman of the Board of Directors, Empire Life Insurance Co.

BOMBAY, December 7.

The death is reported of Mr. Boman D. Billimoria the well-known Parsi bowler, who figured in Cricket matches in the nineties. He was for some time on the staff of the late Maharaja of Patiala and formed one of the strongest cricket combination in India.

TELEGRAMS.

SOUTH INDIA.

Further Heavy Fall of Rock in the Nilgiris Railway.

ADDERLEY, December 7.

The Assistant Traffic Superintendent wires from Adderley:—There is a further heavy fall of rock at mile 9-9 in the Coonoor Mettupalayam Section of the Nilgiris Railway. Transhipment is impossible to-day. Mail bags will be sent through by cooly.

Heavy Landslips on Nilgiri Railway.

Berliyar Tunnel Blocked.

COONOOR, December 7.

For the past few days intense wet weather prevailed. Rainfall though scanty was constant, last night's rainfall being only one inch and fifty cents while the night before last there fell three inches of rain. Sky continues overcast with clouds and heavy drizzle. Rainfall was heavy down the Ghauts. Serious landslips are reported to have occurred on the Coonoor Mettupalayam section of the Nilgiris railway at mile nine by nine between Berliyar and Hill Grove extending 3-4 miles in length blocking to some measure with earth and boulders Berliyar tunnel. The passenger train that left for Calicut last evening at 4-20 could not pass and consequently returned back to station. For the present passengers will be transhipped between Adderley and Hill Grove. In three days time through traffic is expected to be restored. At the time of wiring the passenger train from the West Coast side due here at 9-20 has not arrived. Duplicate trains run to Ootacamund.

Heavy Floods at Sermadevi.

Railway Bridge Gives Way.

Mr. C. Luxminarasima Iyer of Sermadevi wires to the Madras papers:—Owing to great floods the Railway bridge at Sermadevi gave way and a disaster to the Quilon Express was averted by Sub-Inspectors Govindier and Rangachariar of the Police. The Railway trains are stopped. Govindier rescued the whole hamlet.

The Recent Breach.

COONOOR, December 7.

The Assistant Traffic Superintendent wires from Coonoor:—Mails are expected to be transhipped at mile 9-9 to-morrow the 8th instant. All other trains over R. T. P. section are being cancelled.

UNITED PROVINCES.

The Exploits of the London Scottish. Described by a Private Letter.

LUCKNOW, December 7.

A member on the staff of Indian "Daily Telegraph" who has a brother fighting with the London Scottish has received from him the following letter from St. Bartholemew's Hospital:—London, 11th November—I dare say you have read of the engagement in which London Scottish figured. We were sent to defend a very difficult position and managed to hold our own though we suffered rather badly. I just got a bullet in the right shoulder which passed through and am getting on all right. They are treating us very well here. The King and Queen called the other day and congratulated all the London Scottish men personally on the good show they had made. We get at least a fortnight's furlough when we are discharged, and are then attached to the Regiment again. It was pretty hot out there although we were only forty-eight hours or so in the firing line. We are lying all day in the open under shell fire until dark. As the trenches we were sent to reinforce were already full we lay down on ground to sleep about 8 P. M. and the Germans attacked at 11 P. M. until dawn when we were reinforced by some regulars. I got hit about one o'clock in the morning and managed to find my way back to the rear. After a bit of wandering about we heard first that there are only 80 men and the Colonel left in the morning and it gave us an awful shock. However they say now that the casualties should not exceed 300. Officers as usual were the worst off. We had quite a good time in France during the six weeks we were there, working behind the firing line of the communication for a month near Paris and ten days at Boulogne.

PUNJAB.

Proposed Punjab High Court.

LAHORE, December 7.

The "Civil and Military Gazette" understands that Sir Michael O'Dwyer has laid two views before the Government of India regarding the alteration of the status of the Punjab Chief Court to that of a High Court.

The L. G.'s Tour.

LAHORE, December 7.

The Lieutenant-Governor of the Punjab left Lahore yesterday on resumed tour for Merat, Sialkot, Pasrur and Gujranwala, returning to Lahore on the 14th instant.

అత్యుత్తమమైన మదరాసు పీల్ టర్ననులు.

మంచి పట్టుతోను, చక్కని జల్తారుతోను చేయబడినవి.
 మైసూరు మాదిరిగాని, మదరాసు మాదిరిగాని కోరిన మాదిరి పంపబడును. ధర రూ. 7-0
 తుక్కి ఎర్ర పట్టునుట్ట టర్నను, మైసూరు మాదిరిగాని మదరాసు మాదిరిగాని పెద్ద
 మనుష్యులకు అనేక రంగులతో శ్రేయబడిన తలపాగలు ఒక్కొక్కటి ,, 5-8
 మైసూరుగాని మదరాసుగాని మాదిరి. ఎరుపు, రోజా, నీలము, తెలుపు వర్షరా రంగులలో ,, 6-0
 బలమైన తలపాగ పెట్టె జపానురంగు చేయబడినది. ,, 1-0
 ఆర్డరులు పంపునపుడు తలయొక్క కొలత పంపుడు. సగముచార్జి అడ్వాన్సు ముందు పంపవలెను.

ఎస్. ఇస్మాయిల్ అండు సన్,

ఆర్మీ, వాలంటియర్, పోలీసు కంట్రాక్టర్లు, 67, మూరు వీధి, మదరాసు.

S. ISMAIL & SON,

Army, Volunteer, and Police Contractor,

67, Moor Street Madras.

వనోపధి సాగ్నాపరిల్లా

ఇది దేహమునందుబట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళ
 పోట్లు, పాతనాయువుపోట్లు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయ
 మగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుట్టినిగలిగించును. నెత్తురును
 శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామును నాడిన తోడనే శరీరములో నెలవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు
 సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కు మందు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి(త్రాగుటకు మందు)
 నాగవల్లితైలము పైపూతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

తామర తైలము

నీకు తామరవాధగలదా?

తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చర్మము
 మీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, లోచర్మములో
 గాని, గోళ్లలోగాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని
 భేదములబట్టి తామరలోను 2, 3 భేదములు గలవు.
 తీట, దురద, ఏనుగుగడ్డి మొదలగువానికి మంచి
 మందు. అనేక సంవత్సరములు, మానములు బాధ
 పడినవారు దీనివలన తత్తణమే సుఖమును పొందిరి.
 వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము. వెల 1-కి 0-6-0
 అమృతాంజన డిపో 6 తంబుచెట్టిపేడి, మద్రాసు.

శ్రీరంగరాయవిజయము.

విజయనగరరాజ్య చక్రవర్తి శ్రీకృష్ణ దేవరాయని శం
 కతివారిలో కడపటిపురుషుడు శ్రీరంగరాయుడి వీరవలకు కథా
 నాయకుడు. కథాఅద్భుతము, రసవంతము. ప్రతి 1కి అదానం 5
 పుస్తకము కలయునారు "యస్. వి. రంగాచార్యులు
 తిరి వరదా ముద్రియప్పకో పేడి చెన్నపురి" అని వ్రాసి
 పుస్తకము వడయగలరు. (8-11-14)

ప్రపంచ చరిత్ర.

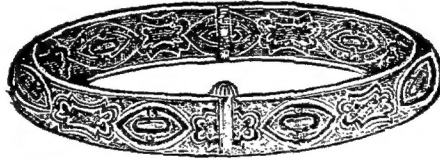
రెండు సంచికలు వెలువడినవి.)
 ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభ మగు
 భాషలో తెలియపలుములతో కథలవలె వర్ణితమగును.
 చందాపద్ధతి నవత్సరమునకు (రవారము 600
 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రూ. 2-0-0
 (పోస్టేజితో సహా). ప్రవేశ రుసుములేదు. సంవ
 త్సరము చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును

కలయెనారు:-

డా. హరిజనశ్యామలరావు, ఎం. ఏ.,
 వింతాపేట, మద్రాసు. అని వ్రాయును.

22-వ నైగల (సవరము) బంగారు.
 (ఇందుకు పూచీపడగలము)

చంద్ర ప్రభా బంగారు గాజులు.

మతిమువిధములగు బంగారునగలు, వెండినగలు, రాళ్లు
 చెక్కిననగలు, ముగ్గుగునవి ఈకింద పేర్కొన్న వర్తకులవద్ద
 దొరుకును.

కోదవారికి కాగ్గటలగులు ఉచితముగ పంపబడును.
 సవరక ఇండియా జావాలెరి

మ్యాన్యుఫ్యాక్చరింగు కంపెనీ,

487, టంక సాలపేడి, సాహుకారు పేట, మదరాసు.

The Southern India.
 Jewellery Manufacturing Co.,
 432, Sowcarpet, Madras.

నర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది శరీరంలో ఒక రసమాలిక. ఇదియే మన పూర్వి
 కుల అతిరహస్యపు ఔషధము. దీనిప్రభావము కనుగొ
 నుటయున్న రాత్రి కురుండబోవు సమయమున శుచ్య
 కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుం
 కత్వము పొగొట్టుటకు ఇంతకుమించినది లేదు. జన్మించి
 చుట్టినయొగముచేత మూత్రవా రంబులగు శంభవించే
 అనేకవ్యాధులను పొగొట్టుటతో రాజువంటిది. రక్తమున
 క్షుధపరచి నరములకు కలుత్వము చేయవలెను బలమున
 రాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు బహుములను వెలువలం
 నాశనము చేయుటలో గంటవంటి "నర్వజీవన్" ఇది
 శ్రీమతి, పురుషులు, బాలకుల వృద్ధులు అందఱును సుఖము
 గించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి
 మిగుల బలమున ఆయుర్వృద్ధియొకలుగును.

కలి టెన్న 1-కి 2-0-0; పోస్టేజ్ ప్రత్యేకము

ప్రొఫెసర్ బి. యస్. నాయుడు,

(13-5-14)

కలయుగబీమ,

16. కృష్ణపు మొదలిపేడి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాసు.

విన్నపము

ఆంధ్రమహాజనుల యాదరణయు వలనను,
 యుద్ధమువలన గలిగిన వ్యగ్రతానాహుమలనను
 వినపత్రిక స్వల్పకాలమునం దత్యంతాభివృద్ధిని
 కిందినందులకు పత్రికానిర్వాహకు లాంధ్రప్రపంచ
 మునకు కృతజ్ఞులు. యుద్ధ మారంభమైన కాలము
 నుండి దిన వార పత్రికలకు చందాదారులు విశేష
 ముగ జేరిరి. ఆ కాలమునందె పత్రికా కార్యాలయ
 మును మార్పుట యవసరమైనది. పత్రికా నిర్వాహ
 కులకు దినపత్రికను నిర్వహించుటకు గావలసిన
 యనుభవము తక్కువ. గుమాస్తాలు కొందరు
 జబ్బుచేసి సరిగా పనులనుజూడజాలరైరి. ఇట్టి విషయ
 సీతీయం దనుదినమును చేరెడి చందాదారులకు
 పత్రికనంపుటయును, వచ్చెడి జాబులకు బదులు
 వ్రాయుటయును కష్టతరమైనది. ఇట్టి యనివార్యము
 లైన తొందరలవలన కొంతమంది చందాదారులకు
 పత్రిక క్రమముగ చేరకుండుటయును, సొమ్ము
 చేరిన కొంతకాలమువరకు పత్రిక పంపబడక పోవు
 బయు మొదలగు లోపములు పత్రికా కార్యాలయ
 మునందు సంభవించినందులకు పత్రికా నిర్వా
 హకులు గ్రాహకుల మన్నినలను వేడుచున్నారు.
 ఈలోపములను సవరించుటకు దగిన యేర్పాటులు
 చేయబడుచున్నవి. పది పదునైదు దినములలో
 నిట్టిలోపములు తిరిగి సంభవించనట్టి యేర్పాటులు
 చేయబడును. కాన చందాదారు లుదారస్వభావ
 ముతో సీస్వల్పకాలము సయితము లోపములను
 మన్నించి పత్రికను పోషించుటకు ప్రార్థితులు.

కలరామాత్రలు.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.

కలరా స్లేగువలెనే ఒకవిధమైన అంటుజాడ్యము.
 ఇది గాలియందు నీటియందుపరమాణువులైన విష
 పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే
 మందును తినుట ఉపశ్యక్తము. కలరా యున్నచోట
 నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

గ్రహణిమాత్రలు.

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి 0-8-0 వి. పి. 0-1-0

రక్తవిరేచనములు, బ. క విరేచనములు, జిగురు
 విరేచనములు, అజీర్ణ విరేచనములు మొదలగునవి
 ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు నేపించినచో డనే
 పారిపోవును. వీనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును.

అమృతాంజన డిపో నెం. 109, ఫ్రేరి రోడు బొంబాయి.
 6 & 7, తంబు చెట్టిపేడి, మదరాసు.

మదన కామేశ్వర లేహ్యము.

20 తులముల డబ్బీ రూ. 1-0-0.

ఇదిమిక్కిలి వీర్యవృద్ధిని, ధాతుపుష్టిని, బలమును, కలి
 గించును. (2) మేహములు, నిక్కాక, నిస్సమేష, శుక్లశ్లేష్మము,
 అతిమాత్రమును ఖండించును. (3) రక్తమును శుద్ధిపరిచి వృద్ధి
 పొందించును. (4) నరములకు శుభ్రవనిచ్చి యావనమును పూరిం
 చును. (5) ఆరోగ్యము ను, సంభావమును పొందగోరువారల
 కిదియే సమృద్ధులకు టానిక్, అది ఇచ్చిన యోగ్యతా పత్రము
 లనేకములున్నవి. 2 వర్షములచాలును, వెలమిగుల స్వల్పము,
 పాలనుగంధితము: రక్తశుద్ధికి శ్రేష్టమైనది. సవా
 మేహము, మేహములు కలు, పుండ్లు, జల, చొట్టుచాలుట,
 యితరచర్మరోగముల కి నోప్పలు, రసగోమము, మలబద్ధము
 మొదలగువాటలకు 2 వర్షో నిర్మాలుముచేసి పరశుర్వులకు
 రక్తమునిచ్చి దేహ సములు హెచ్చించును.

20 తు. డబ్బీ రూ. 1-4-0 (4 వర్షము 4-8-0)

ఘనసారచందిని:- ఇది తెలుపు, ఎరుపు, పసుపు మొద
 లగు అంటు (శిశి) రోగములను, మూలపుష్పములను, సానమును
 తక్షణమే మాన్చును. 2 వర్షములచాలును, డబ్బీ రూ. 1-4-0.

మాత్యుట్టాగు ఉచితము, వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

5 రూ. వెలుడిన ఆర్డరుకు రూ. 1-కి 0-2-0 కిమిషన్ యిచ్చెడి
 కి. కి. పి. అండు. కో. ఆయుర్వేదకళాశాల, పొందూరు, గుంటూరు.

స్టేస్ వర్క్.

ఇది 120 పేజీలుగల పుస్తకము.

ఇది ఎలిసెంటరీ స్కూల్స్ లో ఒకటి మొదల అయినక
ప్రాంతపు పాఠశాల వారు బాల్యమున, ఉపాధ్యాయులకును,
ప్రముఖులకు బోధనకు మిక్కిలి యోగ్యమైనది. ఇందు
నాడు చతుర్ముఖములు, త్రిపురములు, సహంతర చతుర్ముఖము
లు, విషమ చతుర్ముఖములు, విషమకోణ సమచతుర్ముఖములు,
సహజములు, వీనియొక్క కైకాల్యములను కనుగొనుట,
భూమి కొలత మొదలైనవి, మాదిరిలెక్కలు ఆభ్యాసములును
గలవు. ఇట్టి పుస్తకము ఇదివరలో తెలుగున లేలేదు.

ప్రతి ఉపాధ్యాయునికైనను తప్పక యిందువలెను.

దీనిని ఎనిమిది అణాలు.

ఒకడైన పుస్తకముల మీద ఒకపుస్తకము కమీషను ఇవ్వ
వచ్చును. భాగవత చంపు-పద్మరాజ ప్రణీతము వెల రు. 0-8-0
అయినవారలు ఈక్రింది అడ్రసుకు రాసి లేఖించుకొనవలెను

కర్రా జోగయ్య టీచర్,
బోర్డు హైస్కూల్, ఆమలాపురం.
గోదావరి జిల్లా.

జాతక సర్వస్వము.

ఇది వ్యోతిషాశ్రయ విషయమై ఆ బాలగోపాలము
మలభముగా తెలుసుకొనుటకై మాచేయు ద్రింపించి
ప్రకటింపబడినది. దీనివలన జాతకాదుల విషయ
ములు మిక్కిలి సులభముగా తెలిసికొనవచ్చును.
గ్రంథము భరణి నాగితమము అమీద నుండరముగా
నచ్చువేయబడినది. ప్రతి 1-కి రు 2-0-0 లు. పోస్ట్
జోనువాకే భరించువది. వి.పి.గా పంపించబడును.
వలయువారు— (16-11-14)

మ.రా.రా.శ్రీ దిగవల్లి వెంకటగోపాలరావు
గారు కవిలేశ్వరపురం యెట్టేటుపూజారు ఆఫీసు
మాజువిడు. కృష్ణాజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

పాకెట్ లివర్ వాచ్.

దీని ప్రయము 6 బహుమతులతోటి రు 2-14-0 లు మాత్రమే.
6 సంవత్సరములు గ్యారంటీ యివ్వబడును.

ఈవాచ్ బల్వమైన లీవర్
వనితో లేక నాణ్యమైన యంత్ర
సామానులతో తయారై యిప్పు
డే మాత్రముగా వచ్చి యున్నది.
కొంచెమైనను వ్యత్యాసములేవం
దా సరియైన కాలక్రమము చూ
పించు వాని యిదియే, మిగుల
నుండరమైనది. దీని 6 బహుమ
తులవివరం:— (1) నాణ్యమైన
చేతిగడ్డ, (2) పరిమళమైన ఆర్డర్
రు సీసా, (3) సర్పాకారమైన
ఉంకరము, (4) గడియారపు గొ
లుసు, (5) వివిధమైన స్ట్రీలుజిబ్బు
(6) దిక్కులచూపెడు కంపాసు.

దయచేసి ఈవిలాసమునకు వ్రాసి లేఖించుకొనుడు.
బి. అర్. వెంకటరమణ అందు కంపెనీ,
నెం. 7, కోల్ పు కంకటాచలయ్యర్ నందు, మద్రాస్.

THE MASTERPIECE OF
GEORGE W. M. REYNOLDS.
Printed in Bold Types on Superior
Glazed Paper.

The repeated wishes
of many a lover of best
modern fiction, both
Indian and European,
from several parts of
India, Burma and
Ceylon, have induced
us to undertake present-
ing in neat attractive
volumes, printed on
superior glazed paper
in bold and beautiful
type the following fa-
mous Novels of the
Immortal Reynolds.

The Soldier's Wife.
In two volumes, now
ready with illustrations.
Price for two Vols. Rs.
1-4-0; Postage As. 3. Extra

The Faust, a Romance in two volumes, now ready
for Rs. 1-8-0; Postage As. 0-3-0.

Mary Stuart, two volumes in big-type, Rs. 1-4-0; Post
age As. 0-3-0.

APPLY TO:—

Superior Watch & Co.
Postbox No. 167, (A) Madras.

మంచితరుణము.

కలవన ర్తకులకును, యిండ్లుసరంబి అనగా బల్ల
కూర్పుచేయుచుకొను వారికిని.

పాలవంచ సంస్థానము వారి రాజ మండ్రముకాంకలప
డిపోలో నిలవయున్న బండారు, మొగజేప తునకలు (4 గజ
ములుపొడవుగలిగి బల్లలు కొయించుకొనుటకు అనుకూలము
గాను గుండ్రగాను ఉన్నవి) 1915 సంవత్సరము జనవరి నెల
లో నిలవవచ్చు వదలివేయగల తలంపుతో మిగుల సరసముగా
యివ్వబడును గనుకవలయు వారు వచ్చి కొనుక్కొన గోరు
చున్నావ.

N. B. ఈ రెండు జాతుల కర్ర దర్వాజా, విడికి
కమ్మలకున్న తలుపు బల్లలు, కిటికీ బల్లలు మొదలగు వాటికి
సహజప్రస్తుతముగ నుపయోగింపబడు చున్నది.

దంటులమ్మికాంతం.

డిపో ఏజంటు రాజమండ్రి.

పోస్టేజి సహా ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును.

ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే
మానసోల్లాసము కలుగ జేయుటయే
గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన
స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను
అందుదెలిపి యున్నాము. కొరువారికి
ఉచితముగా పంపబడును.

జాగ్రనేయక తక్షణమే వ్రాయుడు.

వైద్యశాస్త్ర విజ్ఞానకర్ గోవిందజి,
ఆలంక నిగ్రహ ఔషధాలయము,
22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోమోటివ్ బహార్ (రిజిస్టర్)

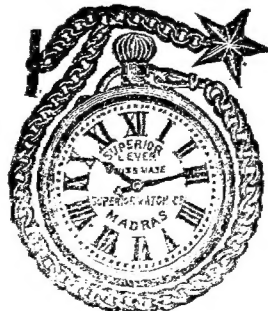
అమెరికాలోయల బుట్టెంపడిన ఆర్డర్ దుపయోగింపవలయును
మనోహరమైనది, నువాసనగలిగి, చాలకాలము వాడు
యందునది, ఏర్పరచబడిన కొన్ని ప్రవృత్తులనుండి మాత్రమే
తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము తేల్చబడి
లేదు. చేతిరుమాలు మీదగాని, కొట్టమీదగాని కొన్ని
బొట్లను తేసికొనినయెడల నువాసనలతో నూడినపులతో
లోనే సుబద్ధమై యుండును. ఈ యంత్రమైన సేయకము
పువ్వులనుండి తీయబడిన ఆర్డర్ యొక్క నువాసనభరిం
చుటయు ఆటోమోటివ్ బహార్ ఇవ్వవచ్చును మీదగిరమన్న
సాఫ్ట్ పరు సడుగువలయును. వారికాపున లేవని మాకు వ్రా
యుడు. చిన్న బుడ్డి బిజిన 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0.
క్లబ్ బుడ్డి ఆర్డర్ గల పెద్దవయిబుడ్డి 2-0-0. ఈయత్తరలో
మరగబెట్టబడి యుండును లాడుచుండు కాడ్లు డబ్బు 1-1
0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును.

సోలు ఎజెంట్లు—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ కంపెనీ
155, కామా మసీదు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజెంట్లు:—మహాత్ పురమార్తం షాస్త్రి
నెం. 29, వై కాబజారు రోడ్డు, ప్రభువజారుకమితం, మదరాసు.

సుపీరియర్ లివర్ జ్యూయల్స్ వాచ్.

కాలుసుతోనహా ధర రు 3-0-0. పోస్ట్ జి 0-4-0.
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారము డెయిలీమీద
మాకంపెనీ చేరు ఎజెంట్లసిరా
లో ముద్రింపబడి యుండును.
ఇది చూచుట కందమై తలచిన
మను, దేవులూపాతను గ్లాసు
దూమునుగలిగి మొరటుపనులకు
దగియుండును. సెల్టెమాత్రో
భాగమున గ్యారంటీ చీటి అని
కింది యుండును. కీను నంది

మాత్రే తయారుచేయబడినది గాన సెట్టియెత్తన ఆక్కరము.
ఒకరోజు గాన నూరునకు తలంపుతో తక్కువ వెలనుంచి
తిమి. చాలకాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడి
యార మిదియొకటియేయని యనుభవించున జెలియును. ఇదియు
లోనే గడియారములు ఖర్చయి యెంతగానూపలముల నంది
యున్నది. ఒకటి లేపించి చూడుడు. మాచట్టణముననే యాసే
కులు కొని సంకెంపించిన, జేయమాట రెండుకు
సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం. 167, మద్రాస్

మంచినయము! నేనవేలు ఖర్చుపడినది!! నాకు దొరుకవు!!
ఈపంచలు కొనువారికి, పంచ 1-కి ఆర్డర్ గావించుము
కొరవని కోడండ్రప్రభాపము అను గ్రంథముకటి ఇనాము.
మేలైన జపాన్ పట్టుపంచలు.

ఆనేక పంచలు కర్చుపడినందు
పనుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము,
వాచకులారా! శృంగారమున్న
నాగరికతయున్నగల మేలైనఆనలో
పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనం
దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది
పోగా మిగతొకటి పంచెలుమాత్రమే
యున్నది. ఇందులో ఎరుపు, కచ్చు,
ఆకుపచ్చ, రోజా, మేనువర్నం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాఫ
నీయమైనవి, త్వరపడుడు.
రక్తమూరనిదివిన్ని 2 1/2 మూర పెడల్పుల పట్టుపంచ 1కి 2-0-0
పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు 0-40
డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇనాం.

టి. సీతారామ మొదలియార్,
3, కందప్ప మొదలిపేధి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాస్.

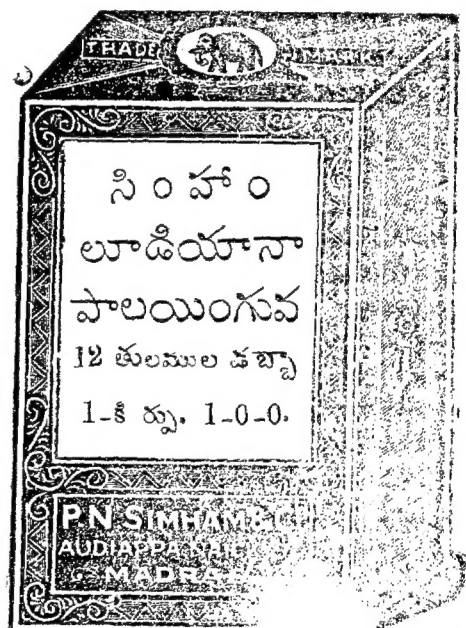
చదువలెగిన ప్రకటన.

కాసల్మ, సరస్వతి, నులోచన చరిత్రలు రు 0-5-0
కలభాషిణి - చంద్రశేఖ నవల 1-కి ,, 0-8-0
మద్రాసునస్యము 1-కేరు రు 0-12-0; వీశ ,, 8-8-0
పాఠశాల పుస్తకములు, ఆంధ్రగ్రంథములు దొరకును.
N. V. & Son. 87, రామస్వామి వీధి, మద్రాసు.

వైద్యరాయణుల సంహరించునది.

లవంగామృత మొక్క టీయే.

ఇది కడుపు పుబ్బరము, కడుపునొప్పి, ప్రక్కనొప్పి,
రొమ్మునొప్పి, పులితేపులు, ములబంధము, కడుపు దొంచుట,
జోబ, ప్రేగులబంధము, అరుచి, మందాగ్ని, వీనిని గుదిర్చి
ఆకలిని, ఆరోగ్యమును తప్పక గలుగజేయును. తేనియెడల
ఖరీదు త్రిప్పి పంపగలము. ఖరీదు డబ్బీ 1-కి పోస్ట్ జినినా 0-8-0
జయటి, యూగ్లకు 4 ఆర్డర్ గావించి తపాలాపంపబడును.
"లవంగామృతం" 24, నమ్మాళ్వారు వీధి, మదరాస్.

పి. యక. సింహా అందు కంపెనీ,
26, ఆదియప్ప నాయనివీధి, మద్రాసు.

ఉత్తమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్నిరకముల
స్టాపులను మదరాసు రాజధానిలోని అన్ని కంపెనీలకన్న
సూకంపెనీ గొప్పదియు, నమృకమయినదియు నయ్యున్నది.
ఇది మాకు మాఖ్యమయిన పనియగుటవలననే మాభాతాదార
లకు మిక్కిలి స్వల్పధరలకు మేము యివ్వగలిగియున్నాము.
సర్వసాధారణములగు కొన్ని నూదిరిలను

నె 100 (detachable) గమనింపుడు. నె 11 (detachable)
తల్లిమగల, కట్టము చాలాబల్లెవ్వయము
కేసు 2 బల్లెయము నది. ఎక్కువకాలం
నహా యివ్వబడును. కుజియ గలిగినది.
ఈడ బల్లెలం దిరుగు మిక్కిలి పొగడ
బల్లి యువోగ్గియు గన్నది.
అది కడు నుఖ్యము బోగ్ పట్టునహా నెం
టికాపెట్టె సహాయక రు. 2-8-0
నెం 45, 48 రు నూతనముగా తయారుచేయబడినవి.
నెం 11 రు మాదిరిగానుండును. టిక్ పెట్టె సహా వెల రు 8.
నెం. 200 పాకెట్ స్టాప్ చిన్నదియు తెలు ఇనాము
కలదియు, టిక్ పెట్టె సహా వెల రు. 6-8-0
కీ. ఎస్. పి. వీ. జీ, 180/18 బ్రాడ్వే, మదరాసు,
వర్తకులకు ప్రత్యేకపుధరలు యివ్వబడును.